

ที่ สม ๐๙๐๐/๑๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน กรณีร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๒๐๓/๑๓ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗

ตามที่สถานการณ์ปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ได้ทวีความรุนแรงและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคเหนือและในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จึงขอกราบเรียนข้อเท็จจริงและข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

กสม. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการตรากฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม จึงได้มีหนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๗ ฉบับ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย อย่างไรก็ตาม โดยที่มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ตกไปอยู่ระหว่างการดำเนินการของวุฒิสภาเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๗

๒. ข้อพิจารณา

โดยที่ประชาชนยังคงประสบปัญหาจาก PM 2.5 ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างร้ายแรงและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อีกทั้งประเทศไทยอยู่ระหว่างกระบวนการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ซึ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อมาตรฐานด้านอากาศสะอาดและนโยบายสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่จะเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาพิษทางอากาศอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะหลักการป้องกัน หลักการระวังไว้ก่อน หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และหลักการกระจายอำนาจ จึงเห็นควรให้นายกรัฐมนตรีเร่งรัดคณะรัฐมนตรียืนยัน

/ร่างพระราชบัญญัติ...

ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ภายในกรอบระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๙๖๐ (ทิพย์ธีรา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legal@nhrc.or.th

ที่ สม ๐๒๐๓/๖๓

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน กรณีร่างพระราชบัญญัติ
จัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน กรณีร่างพระราชบัญญัติ
บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.

๒. ตารางเปรียบเทียบข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
กรณีร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ รับหลักการร่างกฎหมายว่าด้วย
อากาศสะอาด ๗ ฉบับ โดยปัจจุบันร่างกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ในวาระที่สอง นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญกับการตรากฎหมายเพื่อป้องกัน
และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะเด็ก
หญิงมีครรภ์ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้สูงอายุ เนื่องจากสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็น ๑ ในสิทธิมนุษยชน
ซึ่งที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติมีมติรับรองเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ในการนี้ กสม. ขอกราบเรียนความเห็น
และข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ดังนี้

๑. ภาพรวม

กสม. เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับ โดยภาพรวมได้รับรองสิทธิของประชาชนไว้
แต่การกำหนดข้อห้ามและบทลงโทษตามกฎหมายต่อกิจกรรมบางประการ อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ
และสิทธิของประชาชนบางกลุ่มอย่างไม่ได้สัดส่วน เช่น การห้ามเผา หรือห้ามการไถ่ยานพาหนะ เป็นต้น ดังนั้น
เพื่อให้การตรากฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนและสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด
ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน ตลอดจนหลักการในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะหลักการป้องกัน หลักการระวังไว้ก่อน
หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และหลักการกระจายอำนาจ จึงมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒. ความเห็นและข้อเสนอแนะ

๒.๑ การรับรองสิทธิมนุษยชนและสิทธิทางสิ่งแวดล้อม ควรบัญญัติรับรองสิทธิที่จะหายใจ
ในอากาศสะอาด สิทธิในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและไม่เสียค่าใช้จ่าย สิทธิของกลุ่มเปราะบาง
ที่จะได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือจากรัฐเพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิได้เท่าเทียมกันคนอื่น และสิทธิเชิงกระบวนการ
ซึ่งอย่างน้อยควรครอบคลุมสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สิทธิที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในกระบวนการตัดสินใจ

/สิทธิในการ....

สิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยา ทั้งนี้ เพื่อให้สิทธิเหล่านี้มีผลในทางปฏิบัติ เห็นควรบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวในขั้นตอนของการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตามกฎหมายด้วย

๒.๒ การปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตามกฎหมาย ควรปรับปรุงองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมถึงให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศมีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ด้วย อีกทั้งควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหลักในการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ โดยกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด นอกจากนี้ เห็นควรเพิ่มคณะกรรมการด้านวิชาการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมาย โดยเฉพาะในประเด็นที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ

๒.๓ ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ควรบัญญัติให้กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด คำนึงถึงมาตรฐานสากล สิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด และความเสี่ยงต่อกลุ่มเปราะบางเป็นสำคัญ อีกทั้ง ควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาที่มีผลในทางปฏิบัติ ควรกำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น โดยมีกลไกส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และเครื่องมือสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวด้วย

๒.๔ การลดและควบคุมมลพิษในอากาศจากแหล่งกำเนิด ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดมาตรฐานและวิธีปฏิบัติในการลดและควบคุมมลพิษในอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ และในส่วนของการห้ามเผาในที่โล่ง ควรให้บทบาทแก่ท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยให้คำนึงถึงความรุนแรงของสภาวะมลพิษ วิถีวัฒนธรรม ความเป็นธรรมและเหลื่อมล้ำทางสังคม ความจำเป็นในการเผาในที่โล่ง และผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ส่วนการสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ ควรเปิดช่องให้มีการออกหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นนอกจากการสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการบังคับใช้มาตรการและไม่ให้เกิดผลกระทบจนเกินสมควรต่อกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยซึ่งจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะในการประกอบอาชีพ

๒.๕ การแก้ปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน ในภาพรวม กสม. เห็นด้วยกับเนื้อหาของร่างกฎหมายแต่ละฉบับที่กำหนดมาตรการในการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน แต่ควรพิจารณาทั้งในมิติการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศจากประเทศอื่นที่ส่งผลกระทบมายังประเทศไทยและจากประเทศไทยไปยังประเทศอื่น และเห็นควรเพิ่มการป้องกันผู้ก่อมลพิษข้ามพรมแดน โดยถือเป็น การฟ้องร้องแทนผู้เสียหาย หรือที่อาจได้รับความเสียหายทุกคนจากมลพิษทางอากาศ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาสำหรับกลุ่มผู้เสียหายที่อาจไม่มีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินคดีได้ด้วยตนเอง

๒.๖ เขตเฝ้าระวังและเขตประสบมลพิษทางอากาศ ควรกำหนดให้ภาคส่วนอื่น รวมถึงองค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือภาคประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้ประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ และเขตประสบมลพิษทางอากาศแล้วแต่กรณี และควรเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม เพื่อบริหารจัดการปัญหากรณีที่มีการประกาศเขตประสบมลพิษทางอากาศในพื้นที่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด

๒.๗ เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด กสม. เห็นด้วยกับการกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้มีการปรับเปลี่ยนวิถีหรือยกระดับการผลิตหรือกิจกรรมที่ก่อมลพิษไปสู่มาตรฐานที่ลดการสร้างมลพิษทางอากาศและยั่งยืนกว่า ขณะเดียวกันก็เห็นด้วยกับการเน้นย้ำถึงความรับผิดชอบของผู้ก่อมลพิษตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluters Pay Principle : PPP) จึงควรกำหนดมาตรการดังกล่าวให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยนำร่างกฎหมายที่เสนอโดยภาคประชาชนมาเป็นแนวทางในการบัญญัติเพิ่มเติม รวมถึงควรนําระบบฝากไว้ได้คืน (Deposit-Refund Measure) เพื่อจูงใจให้เกิดการนำสิ่งที่ก่อมลพิษมากำจัดอย่างถูกต้องและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และอาจพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาตรการจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Services : PES) มาใช้ เพื่อจูงใจให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นทุนสำหรับเพิ่มศักยภาพในการอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูแหล่งทรัพยากร

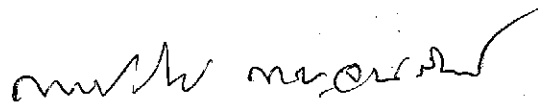
๒.๘ กองทุนอากาศสะอาด โดยที่กองทุนสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันยังมีข้อจำกัด ประกอบกับยังไม่มีผลคล่องตัวในการใช้งบประมาณเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ กสม. จึงสนับสนุนแนวทางการจัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรองรับการใช้เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ต่าง ๆ โดยเป็นแหล่งเงินทุนรองรับเงินที่ได้จากผู้ก่อมลพิษหรือมีแนวโน้มที่จะก่อมลพิษทางอากาศ และเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถใช้จ่ายในการดำเนินการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ทั้งในเชิงการป้องกันแก้ไขปัญหา และฟื้นฟูเยียวยาความเสียหาย

๒.๙ ความรับผิดและบทกำหนดโทษ ควรคำนึงถึงหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และหลักความเป็นธรรม รวมถึงควรยกเลิกการใช้โทษทางอาญา และเปลี่ยนมาใช้โทษปรับเป็นพินัย ซึ่งเอื้อให้เกิดการบังคับโทษอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละรายมากกว่า นอกจากนี้ ควรยกเลิกความผิดฐานแพ่งหรือไขว่คว้าที่ไม่เป็นความจริงตามร่างมาตรา ๘๑ เพราะเสี่ยงที่จะถูกใช้ฟ้องคดีปิดปาก (Strategic Lawsuit against Public Participation : SLAPP) ต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังเข้าซ้อนกับกฎหมายที่มีอยู่แล้ว

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๕๗ (บันทึก)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bandit@nhrc.or.th

**ข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
กรณีร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.**

๑. ความเป็นมาและสาระสำคัญของเรื่อง

สืบเนื่องจากสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ รับหลักการร่างกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๒) ร่างพระราชบัญญัติกำกับดูแลการจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพแบบบูรณาการ พ.ศ. (นางสาวคณินิจ ศรีบัวเอี่ยม กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๒๒,๒๕๑ คน เป็นผู้เสนอ) ๓) ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๔) ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน พ.ศ. (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๕) ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. (นางสาวตรีสุข เทียนทอง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๖) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ พ.ศ. (นายธรรมธรรม ชำนาญรักษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และ ๗) ร่างพระราชบัญญัติฝุ่นพิษและการก่อกมลพิษข้ามพรมแดน พ.ศ. (นายภัทรพงษ์ สีสากัทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับ โดยส่วนใหญ่มีสาระสำคัญใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีการรับรองสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด และสิทธิเชิงกระบวนการต่าง ๆ มีการกำหนดกลไกบริหารจัดการอากาศสะอาดทั้งในระดับนโยบาย ระดับขับเคลื่อนนโยบาย และระดับปฏิบัติการในพื้นที่ มีการกำหนดให้มีระบบบริหารจัดการอากาศสะอาด เช่น มาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบเฝ้าระวังและฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ แผนปฏิบัติการด้านอากาศสะอาด เป็นต้น การกำหนดแนวทางหรือมาตรการจัดการคุณภาพอากาศในเขตพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ประสบมลพิษ การจัดการมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน การนำเครื่องมือหรือมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ รวมถึงการกำหนดบทลงโทษและความรับผิดชอบต่อความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการก่อกมลพิษทางอากาศ อย่างไรก็ตาม มีเนื้อหาบางส่วนที่แตกต่างกันระหว่างร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน คือ ประเด็นการจัดตั้งหน่วยงานและกองทุนเฉพาะสำหรับบริหารจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ ซึ่งปรากฏในร่างพระราชบัญญัติที่เข้าชื่อเสนอโดยภาคประชาชน แต่ไม่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฉบับของคณะรัฐมนตรีและร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฉบับอื่น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ติดตามสถานการณ์ปัญหามลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยเคยมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ ให้ทบทวนนโยบายห้ามเผาเด็ดขาด การจัดการกับอุปสรรคในการกระจายอำนาจและงบประมาณในการบริหารจัดการสถานการณ์ไฟป่าให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการพิจารณาจัดทำตัวชี้วัดที่ทุกภาคส่วนเห็นพ้องต้องกันสำหรับเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการมลภาวะทางอากาศ

กสม. เห็นความจำเป็นในการจัดทำกฎหมายเพื่อทลายข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน รวมถึงสิทธิในชีวิตและสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะต่อกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็ก หญิงมีครรภ์ คนพิการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ เป็นต้น ขณะเดียวกัน กสม. มีข้อห่วงกังวลว่าหากการจัดทำกฎหมายไม่ได้ถูกพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะการกำหนดข้อห้ามและบทลงโทษตามกฎหมายต่อกิจกรรมบางอย่าง เช่น การห้ามเผา หรือห้ามการใช้นาฬิกาอะตอมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต การประกอบอาชีพและสิทธิของประชาชนบางกลุ่มอย่างไม่ได้สัดส่วน

กสม. จึงได้ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๒. ความเห็นและข้อเสนอแนะ

กสม. ได้ศึกษาและวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับ ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย^๑ และหลักการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหลักการสิทธิทางสิ่งแวดล้อม ทั้งสิทธิเชิงเนื้อหา (Substantive Rights) และสิทธิเชิงกระบวนการ (Procedural Rights) ตลอดจนสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๒ รวมถึงหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) และหลักการสำคัญในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้แก่ หลักการป้องกัน (Prevention Principle) หลักการระวังไว้ก่อน (Precautionary Principle) และหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter pays Principle) แล้ว เห็นควรมีข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนกรณีร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ต่อรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจ โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

^๑ ได้แก่ ๑) การประชุมหารือเพื่อให้ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนกับอากาศสะอาดของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๗๐๔ สำนักงาน กสม. และทางระบบออนไลน์ Zoom Meeting โดยมีตัวแทนสมาคมหายใจเชียงใหม่, เครือข่ายอากาศสะอาด ประเทศไทย, สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.), คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ICJ), ผู้แทนไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) ฯลฯ

๒) การร่วมประชุมระดับชาติเรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM 2.5 ครั้งที่ ๑ (Thailand National PM 2.5 Forum) หัวข้อ “อากาศสะอาด : ความรับผิดชอบร่วมของรัฐ เอกชน และประชาสังคม” เมื่อวันที่ ๓ - ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยสำนักงาน กสม. เป็นองค์กรร่วมจัดการเสวนาในห้องย่อยที่ ๗ เรื่อง สิทธิมนุษยชนในอากาศสะอาดในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ได้นำข้อมูลส่วนหนึ่งจากการจัดเวทีของภาคประชาชนมาประกอบการพิจารณาด้วย ได้แก่ การประชุมออนไลน์ ระดมข้อเสนอ ต่อกรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายอากาศสะอาด เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ โดยเครือข่ายสภามหาวิทยาลัยภาคเหนือ และเวทีเสวนา “กฎหมายอากาศสะอาดฉบับประชาชน เหตุผล ความจริง ความต้องการ” เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนกฎหมายอากาศสะอาดฉบับประชาชน

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓

๑) กลไกวินิจัยชี้ขาดกรณีกฎหมายขัดกัน

เนื่องจากมีกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศหลายฉบับ จึงเป็นไปได้ที่กฎหมายฉบับใหม่และกฎหมายที่มีอยู่จะขัดแย้งกัน แม้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในมาตรา ๓ จะรองรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับได้กำหนดองค์กรที่จะทำหน้าที่วินิจัยเมื่อเกิดกรณีกฎหมายขัดแย้งกันไว้ด้วย โดยร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๓ ฉบับที่กำหนดให้ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจัยชี้ขาด^๓ และอีก ๑ ฉบับเสนอให้คณะกรรมการตามกฎหมายเป็นผู้วินิจัยชี้ขาด^๔

ทั้งนี้ กสม. เห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจัยชี้ขาด เนื่องจากคณะรัฐมนตรีจะมีการประชุมเป็นประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งจะทำให้การเสนอเรื่องเพื่อให้วินิจัยชี้ขาดทำได้สะดวกกว่าให้คณะกรรมการตามกฎหมายเป็นผู้วินิจัยชี้ขาด เพราะการนัดประชุมคณะกรรมการตามกฎหมายแต่ละครั้งอาจจะทำได้ยาก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการในเรื่องที่เป็นความขัดแย้งทางกฎหมายนั้นได้

๒) การจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อมอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ

กสม. เสนอให้เพิ่มเติมมาตรการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อมอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ และส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือป้องกันอย่างเร่งด่วน โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งระงับหรือกระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายตามสมควร ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน แม้บทบัญญัตินี้จะใกล้เคียงกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแม้จะสามารถนำกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้กับสถานการณ์ฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศได้ก็ตาม แต่การกำหนดบทบัญญัติไว้ในกฎหมายอากาศสะอาดเป็นการเฉพาะ ย่อมทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) พันธกรณีของรัฐในการบริหารจัดการเพื่อสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด

ตามแนวคิดสิทธิมนุษยชน รัฐมีพันธกรณีในการเคารพ (Respect) ค้ำครอง (Protect) และทำให้สิทธิเกิดขึ้นจริง (Fulfill) สำหรับในแง่ของสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด รัฐมีพันธกรณีในการค้ำครองสิทธิมนุษยชนไม่ให้ได้รับผลกระทบจากอันตรายของมลพิษทางอากาศ โดยผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม (Mr. David R. Boyd) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐต่อสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด โดยระบุแนวทางปฏิบัติที่ดีหลายประการ ได้แก่^๕

๓.๑) การจัดตั้งเครือข่ายและโครงการต่าง ๆ เพื่อติดตามคุณภาพอากาศและผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะในเขตเมืองและภูมิภาคอื่น ๆ ที่พบว่าคุณภาพอากาศไม่ดี

^๓ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยพรรคภูมิใจไทย มาตรา ๓, ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยพรรคเพื่อไทย มาตรา ๓ และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยพรรคก้าวไกล มาตรา ๓

^๔ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน มาตรา ๗

^๕ Boyd, David Richard. 2019. Report of the Special Rapporteur on the issue of human rights obligations relating to the enjoyment of a safe, clean, healthy and sustainable environment. UN. Human Rights Council. A/HRC/40/55

๓.๒) การลดภาระโรคที่เกิดจากมลพิษทางอากาศและทำให้สิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดเกิดขึ้นจริง โดยการทำความเข้าใจประเภทของมลพิษและแหล่งที่มาหลัก และระบุการดำเนินการที่มีความสำคัญสูงสุดและคุ้มค่าที่สุดในการควบคุมการปล่อยมลพิษเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน สิทธิมนุษยชน และสิ่งแวดล้อม

๓.๓) การแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพอากาศในเวลาที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ ให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดจากคุณภาพอากาศที่ไม่ดี และมีระบบแจ้งเตือนเมื่อมลพิษก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อสุขภาพอย่างเฉียบพลัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประชากรกลุ่มเปราะบาง

๓.๔) การจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานคุณภาพอากาศ โดยมาตรฐานคุณภาพอากาศควรปกป้องประชากรกลุ่มเปราะบางที่สุดของสังคม โดยการใช้หลักการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary Principle) และใช้ขอบเขตความปลอดภัยที่เพียงพอ รวมถึงการรวมแนวปฏิบัติสำหรับคุณภาพอากาศขององค์การอนามัยโลก (WHO) ไว้ในมาตรฐานแห่งชาติที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย

๓.๕) การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านคุณภาพอากาศโดยระบุมাত্রการที่สำคัญและมีประสิทธิภาพที่สุดที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงคุณภาพอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประชากรกลุ่มเปราะบาง

๓.๖) การบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพต่อผู้มีบทบาททั้งภาครัฐและเอกชน โดยจะต้องจัดสรรทรัพยากรบุคคลและการเงินอย่างเพียงพอให้กับหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการบังคับใช้ และต้องประกันว่าประชาชนสามารถเข้าถึงการเยียวยา ผ่านกระบวนการยุติธรรมหรือกระบวนการที่คล้ายกันเมื่อสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดถูกคุกคามหรือละเมิด

๓.๗) การประเมินความก้าวหน้าเป็นประจำ และปรับปรุงมาตรฐานและแผนคุณภาพอากาศให้สอดคล้องกับหลักฐานใหม่ทางวิทยาศาสตร์และให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมสาธารณะในกระบวนการทบทวนและแก้ไขด้วย

เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีของรัฐข้างต้น กสม. จึงเสนอให้เพิ่มเติมเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี โดยให้รัฐดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด ดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๖)

(๑) จัดทำนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับการจัดให้มีระบบสภาพแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยจะต้องให้ความสำคัญกับสาเหตุพื้นฐานอันเป็นต้นตอของมลพิษทางอากาศแต่ละแหล่งกำเนิด

(๓) สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและอากาศเสีย ด้วยการอำนวยความสะดวก การสนับสนุนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ และการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

(๔) จัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามหลักสากลและพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบสำหรับการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เฝ้าระวังและเตือนภัยแก่ประชาชนเกี่ยวกับภาวะมลพิษทางอากาศ รวมถึงประเมินและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

(๕) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขภาวะมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ

(๖) ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อจะทำให้การบริหารจัดการที่มีระบบและได้มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

(๗) รายงานข้อมูลคุณภาพอากาศต่อสาธารณะ ให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดจากคุณภาพอากาศไม่ดี และแจ้งเตือนหรือให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่อาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน

(๘) รับประกันสิทธิของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษทางอากาศ ในการดูแลรักษาสุขภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงการเข้าถึงการเยียวยาผ่านกระบวนการยุติธรรมหรือกระบวนการอื่น เมื่อมีการละเมิดสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด

๔) การรับรองสิทธิเชิงเนื้อหาและเชิงกระบวนการ

สิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด (Right to breathe clean air) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน ซึ่งเป็นหนึ่งในสิทธิมนุษยชนที่รับรองโดยข้อมติของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ ๔๘/๑๓ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔)^๖ และข้อมติของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ ๗๖/๓๐๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๒๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕)^๗ โดยสิทธิประการดังกล่าวเชื่อมโยงกับสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่แล้วตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศ โดยเฉพาะสิทธิในชีวิต และสิทธิด้านสุขภาพ ดังนั้น รัฐจึงมีพันธกรณีในการเคารพ ค้ำครอง และทำให้สิทธิดังกล่าวเป็นจริงโดยการใช้มาตรการทางกฎหมาย บริหาร และตุลาการ รวมถึงการรับรองสิทธิเชิงกระบวนการ (Procedural Rights) อันประกอบด้วย สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม^๘ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาด

^๖ Human Rights Council resolutions 48/13 of 8 October 2021, A/HRC/RES/48/13

^๗ General Assembly resolutions 76/300 of 28 July 2022, A/RES/76/300

^๘ หลักการที่ ๑๐ ของปฏิญญาโอว้าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. ๑๙๙๒, อนุสัญญาของคณะกรรมการเศรษฐกิจยุโรปแห่งสหประชาชาติ (UNECE) ว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ค.ศ. ๑๙๙๘ (Aarhus Convention), ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ค.ศ. ๒๐๑๘ (Escazú Agreement) และแนวทางปฏิบัติแห่งบาห์ลีเพื่อการพัฒนากฎหมายระดับชาติว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ค.ศ. ๒๐๑๐ (Bali Guidelines) รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๗ ถึงมาตรา ๕๙

แม้ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดแทบทุกฉบับได้บัญญัติรับรองสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และการเข้าถึงความยุติธรรมไว้ แต่ส่วนใหญ่รวมถึงร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของสิทธิเหล่านั้นไว้มากนัก มีเพียงร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยภาคประชาชนที่กำหนดเนื้อหาของสิทธิเชิงกระบวนการไว้อย่างละเอียด

กสม. เห็นว่า กฎหมายอากาศสะอาดที่พึงปรารถนา ต้องรับรองสิทธิของประชาชนไว้อย่างชัดเจน และครอบคลุม ประชาชนทุกคนต้องสามารถอ่านแล้วเข้าใจได้ทันทีว่าตนมีสิทธิอะไรบ้าง เพื่อปกป้องสิทธิของตน และเป็นประโยชน์ต่อรัฐในการบังคับใช้และตีความกฎหมายด้วย จึงเสนอเพิ่มการรับรองสิทธิอย่างน้อยดังนี้

(๑) รับรองสิทธิของบุคคลที่จะหายใจในอากาศสะอาด ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่สัมพันธ์กับสิทธิในสุขภาพและสิทธิในชีวิต โดยได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และรับรองสิทธิในการเข้าถึงระบบสุขภาพเพื่อประเมินผลกระทบจากการรับมลพิษ รวมถึงให้การรักษาที่มีประสิทธิภาพและไม่เสียค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๗)

(๒) รับรองสิทธิเชิงกระบวนการ โดยกำหนดให้บุคคลทั้งโดยตนเองหรือโดยการรวมตัวเป็นองค์กร กลุ่ม คณะบุคคล หรือชุมชน มีสิทธิดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๘)

(๒.๑) สิทธิที่จะรู้และเข้าถึงข้อมูลคุณภาพอากาศ มลพิษทางอากาศ แหล่งกำเนิดมลพิษ และข้อมูลที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและต่อสุขภาพ รวมทั้งวิธีป้องกันผลกระทบโดยเร็ว โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ การปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวต้องถูกกำหนดไว้ชัดเจนในกฎหมาย และต้องตีความอย่างแคบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะที่ได้รับจากการเปิดเผย คำนึงถึงว่าข้อมูลที่ร้องขอนั้นเกี่ยวข้องกับการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ และให้แยกข้อมูลซึ่งไม่สามารถถูกเปิดเผยได้ออกจากข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้

(๒.๒) สิทธิที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในกระบวนการตัดสินใจตั้งแต่เริ่มต้นในการจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบาย แผน แผนงาน โดยได้รับแจ้งข้อมูลที่เพียงพอและเข้าใจได้ ก่อนการมีส่วนร่วมดังกล่าว และได้รับแจ้งการตัดสินใจ พร้อมเหตุผลและข้อพิจารณาอันเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจโดยทันที

(๒.๓) สิทธิที่จะรู้ข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของตนหรือของชุมชน รวมทั้งมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าว

(๒.๔) สิทธิร้องขอหน่วยงานของรัฐให้มีระบบการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่มีมาตรการรองรับทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

(๒.๕) สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน กำกับและติดตามการดำเนินการตามแผน รวมทั้งติดตามและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขสถานการณ์ปัญหามลพิษทางอากาศ

(๒.๖) สิทธิที่จะร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำความผิด ในกรณีที่พบเห็นการกระทำอันเป็นการละเมิด หรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับการคุ้มครองจากการคุกคามหรืออันตราย หรือการถูกดำเนินคดีอันเกิดจากการร้องเรียนดังกล่าว

(๒.๗) สิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรม รวมถึงการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ เพื่อคุ้มครองหรือป้องกันตนเองหรือบุคคลอื่น หรือเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะจากอันตรายของมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ ให้ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐในการเข้าถึงความยุติธรรมดังกล่าว

(๒.๘) สิทธิที่จะได้รับการเยียวยา รวมถึงการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว การชดเชย การทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม การฟื้นฟู และมาตรการอื่นๆ ที่เหมาะสมจากหน่วยงานของรัฐอย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิผล ในกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจากการแพร่กระจายของมลพิษทางอากาศ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการที่ริเริ่ม สนับสนุน หรือดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือโครงการที่รัฐร่วมดำเนินการกับเอกชน

ทั้งนี้ เพื่อให้สิทธิดังกล่าวเป็นจริงในทางปฏิบัติ กสม. เสนอให้บัญญัติรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย แผน และแผนงาน ไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการของกลไกหรือหน่วยงานตามกฎหมายด้วย ซึ่งจะได้ลงรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓) การสนับสนุนประชากรกลุ่มเปราะบางเพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิได้เท่าเทียมกับคนอื่น แม้มลพิษทางอากาศจะส่งผลกระทบต่อทุกคน แต่ระดับของผลกระทบนั้นอาจไม่เท่ากัน ประชากรกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ แรงงานที่ต้องทำงานกลางแจ้ง และผู้ที่มีปัญหาสุขภาพอยู่แล้ว อาจได้รับผลกระทบหนักกว่าคนอื่น ๆ นอกจากนี้ ประชากรกลุ่มเปราะบางบางกลุ่มอาจต้องเผชิญกับความยากลำบากในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ มากกว่าคนอื่น หรือมีความเสี่ยงที่จะได้รับพิษมากกว่าคนอื่น เช่น คนยากจน หรือกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงอุปกรณ์ในการป้องกัน ทั้งหน้ากากอนามัยและเครื่องฟอกอากาศ ดังนั้น กฎหมายจึงควรกำหนดให้รัฐคุ้มครองและช่วยเหลือคนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้เท่าเทียมกับคนอื่น (ร่างมาตรา ๗)

๕) กลไกเพื่อขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย (หมวด ๒)

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับกำหนดให้มีกลไกในรูปแบบคณะกรรมการไว้ ๓ ระดับ ประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงนโยบาย (๒) คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายและบริหารจัดการ และ (๓) คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด หรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ในระดับปฏิบัติการในพื้นที่ และมีร่างพระราชบัญญัติฉบับ^๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ด้วย

เนื่องจากมลพิษทางอากาศในปัจจุบัน มีแหล่งกำเนิดมลพิษมาจากหลายแหล่ง ทั้งจากระบบการผลิตภาคการเกษตร ป่าไม้ พลังงาน ขนส่ง และโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงมลพิษข้ามพรมแดน แต่ละเรื่องแม้จะมีกฎหมายเฉพาะในการจัดการ แต่กฎหมายที่มีอยู่เดิม เป็นการแก้ไขแบบแยกส่วน และขาดการบูรณาการ ดังนั้น กฎหมายอากาศสะอาดฉบับใหม่ จะต้องออกแบบกลไกเพื่อจัดซื้อจัดซื้อที่มีอยู่ และอำนวยความสะดวกเพื่อขับเคลื่อน

^๔ ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยพรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย และพรรคก้าวไกล

กลไกระบบราชการที่มีลักษณะแยกส่วน ต่างคนต่างทำ ให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานตามกฎหมายเฉพาะเรื่อง จนสามารถจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษที่คาบเกี่ยวกับหลายฝ่ายได้

กสม. ยังเห็นว่า การออกแบบคณะกรรมการแต่ละระดับ ควรคำนึงถึงความคล่องตัวในการตอบสนองต่อปัญหาได้ทันการณ์ ควรกำหนดสัดส่วนกรรมการชุดต่าง ๆ ให้เหมาะสม เพราะจำนวนกรรมการที่มากเกินไป อาจเป็นอุปสรรคต่อการนัดประชุมหรือสั่งการในเรื่องเร่งด่วนที่ต้องใช้มติที่ประชุม และควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ อย่างสมดุล ดังนั้น กรรมการโดยตำแหน่ง จึงควรกำหนดให้มีเฉพาะตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษทางอากาศ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

กสม. เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการระดับต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการผลักดันการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ แม้ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดแทบทุกฉบับ จะกำหนดให้มีตัวแทนองค์กรภาคประชาสังคมเข้าร่วมเป็นกรรมการในระดับต่าง ๆ อยู่แล้ว แต่ยังไม่เห็นหลักประกันว่าจะมีตัวแทนประชาชนที่ได้รับผลกระทบเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ด้วยหรือไม่

ดังนั้น กสม. จึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบและหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑) คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด

เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ทำหน้าที่เป็นกลไกระดับนโยบาย กสม. จึงเห็นด้วยในการกำหนดให้นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ แต่ในส่วนของกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๐) กำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่งจากกระทรวง/หน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมากถึง ๑๖ ตำแหน่ง ซึ่ง กสม. เห็นว่ามีจำนวนมากเกินไป อาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน และเกิดความไม่ได้สัดส่วนระหว่างกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการอื่น จึงควรกำหนดให้มีเฉพาะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะกระทรวงที่ดูแลภาคเกษตร ป่าไม้ พลังงาน อุตสาหกรรม และการจัดการมลพิษข้ามพรมแดน และหน่วยงานที่ดูแลทางด้านสุขภาพและสาธารณสุข และการเงินการคลัง ดังนั้น กสม. จึงเสนอให้กรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมนั้น กสม. เห็นควรเสนอเพิ่มเติมองค์ประกอบให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศจำนวน ๒ คน และควร

เพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการดังกล่าว โดยกำหนดให้มีกระบวนการคัดเลือกที่เปิดกว้าง โปร่งใส และเปิดเผยต่อสาธารณะ นอกจากนี้ เห็นควรตึงเอนังการให้พ้นจากตำแหน่งของกรรมการโดยคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ออก โดยให้เหลือเพียงการพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเท่านั้น (ร่างมาตรา ๑๓) ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันว่ากรรมการดังกล่าวจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง

กสม. เสนอให้เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด (ร่างมาตรา ๑๔) เพื่อกำหนดหน้าที่หรือพันธกรณีของรัฐในการตอบสนองต่อสิทธิของประชาชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการตอบสนองต่อสิทธิเชิงกระบวนการ อาทิ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และเสนอให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน ดังนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิของประชาชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงแนวทางในการใช้สิทธิของประชาชนตามกฎหมายนี้

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการเปิดเผยผลการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศอย่างเป็นสาธารณะในช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย

(๓) กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๔) กำหนดให้มีการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบแบบย้อนกลับต่อการก่อมลพิษข้ามพรมแดน และเสนอคณะรัฐมนตรีออกประกาศห้ามนำเข้าสินค้าที่ก่อมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เปลี่ยนจากเดิมที่ร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์พิจารณาและประกาศห้ามนำเข้าเอง (ร่างมาตรา ๕๒) โดยเห็นว่าการให้คณะกรรมการทำหน้าที่เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีออกประกาศห้าม น่าจะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากกว่าที่จะให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ตัดสินใจไปโดยลำพัง

๕.๒) คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

ในส่วนของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ซึ่งเป็นกลไกที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดนั้น กสม. มีความเห็นต่อการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยตำแหน่ง โดยควรกำหนดให้มีเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่าง ๆ โดยตรง และหน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพ ได้แก่ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และปลัดกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๒๑)

อีกทั้ง กสม. เห็นควรเพิ่มเติมองค์ประกอบให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศจำนวน ๒ คน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น ประเภทละ ๑ คน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจในการแก้ไขปัญหาไปสู่ระดับท้องถิ่น โดยให้มีกระบวนการคัดเลือกที่เปิดกว้าง โปร่งใสและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย (ร่างมาตรา ๒๑)

นอกจากนี้ กสม. เสนอให้เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (ร่างมาตรา ๒๒) ให้ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) การกำหนดระดับการแจ้งเตือนภัย กรณีพบว่าคุณภาพอากาศมีค่าเกินกว่ามาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

(๒) การรับและจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อสนับสนุนสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรม

(๓) การกำกับติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเก็บข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อสิ่งแวดล้อม

(๔) การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในประเทศและมลพิษข้ามพรมแดน โดยครอบคลุมทั้งระบบห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่าของผู้ประกอบการไทยรายนั้นทั้งในและนอกประเทศ และให้ประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยดำเนินการแก้ไขหรือหยุดดำเนินการ ในกรณีที่ผู้ประกอบการรายนั้นดำเนินธุรกิจในลักษณะที่มีข้อบ่งชี้ได้ว่าอาจก่อให้เกิดฝุ่นพิษหรือมลพิษข้ามพรมแดนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทย

(๕) การสนับสนุนและส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด และการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวให้กับภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชากรกลุ่มเปราะบาง

(๖) การกำหนดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาอากาศสะอาด

ทั้งนี้ เพื่อประกันสิทธิเชิงกระบวนการ กสม. เสนอให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดด้วย

๕.๓) คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด

กสม. เสนอให้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด โดยเน้นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นตัดสินใจและดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดให้นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เป็นกรรมการ ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นคนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่ จึงคาดหมายได้ว่าจะเข้าใจปัญหาและข้อจำกัดของพื้นที่นั้น ๆ และสามารถตอบสนองต่อปัญหาได้ดี อีกทั้งผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งกำหนดไว้แน่นอนเป็นเวลา ๔ ปี ทำให้สามารถดำเนินงานได้ต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อเทียบกับผู้ว่าราชการจังหวัด ที่มักมีการย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันตามระบบราชการ ทำให้อาจมีวาระการทำงานในพื้นที่เป็นระยะเวลาอันสั้น อย่างไรก็ตาม องค์กรประกอบของ

คณะกรรมการที่เสนอให้ปรับปรุงใหม่นี้ ได้เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการอากาศสะอาด จังหวัดด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

ส่วนกรรมการโดยตำแหน่ง กสม. เสนอให้ลดเหลือจำนวนไม่เกินเก้าหน่วยงาน โดยอย่างน้อยต้องมี ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เกษตรจังหวัด ขนส่งจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด และนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ส่วนที่เหลือเปิดช่องให้สามารถคัดเลือกหน่วยงานที่จะเข้ามาเป็นกรรมการได้ตามความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ เสนอให้เพิ่มองค์ประกอบให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศจำนวน ๒ คน เข้าร่วมเป็นกรรมการ เพื่อให้ครอบคลุมภาคส่วนต่าง ๆ มากขึ้น (ร่างมาตรา ๒๔)

นอกจากนั้น กสม. เสนอให้เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด เพื่อให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๕) ดังนี้

(๑) ติดตาม ประสานงาน เร่งรัด สนับสนุน และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อการป้องกัน แก้ไข และเยียวยาผลกระทบมลพิษทางอากาศ

(๒) ส่งเสริมและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการบริหารจัดการอากาศสะอาดในเขต จังหวัด

(๓) ควบคุมและกำกับดูแลให้มีระบบติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศในเขตจังหวัด และสนับสนุนให้มีระบบติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศภาคประชาชน

๕.๔) คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร

กสม. เสนอปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการอากาศสะอาด กรุงเทพมหานคร โดยเพิ่มองค์ประกอบให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และเพิ่มให้มีกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศจำนวน ๒ คน เข้าร่วมเป็นกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมภาคส่วนต่าง ๆ มากขึ้น และสอดคล้องกับองค์ประกอบของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดที่ได้เสนอก่อนหน้านี้ (ร่างมาตรา ๒๗)

๕.๕) คณะกรรมการด้านวิชาการ

บทบาททางวิชาการมีความสำคัญในการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายอากาศสะอาด โดยเฉพาะประเด็นที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น การกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น กสม. จึงสนับสนุนให้มีการตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการ โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการมาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในประเด็นการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยให้มีผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคม หรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษและการก่อมลพิษข้ามพรมแดนทั้งทางตรงและทางอ้อม เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการด้านวิชาการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

ของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

๖) ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (หมวดที่ ๓)

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี กำหนดให้มีระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดอย่างน้อยประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ระบบเฝ้าระวังเพื่อคุณภาพอากาศสะอาด ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่สอดคล้องกับพันธกรณีของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดตามคำแนะนำของผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม (Mr. David R. Boyd) ดังกล่าวไปแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายครอบคลุมยิ่งขึ้น กสม. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

๖.๑) มาตรฐานคุณภาพอากาศ

รัฐมีพันธกรณีในการจัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศ โดยมาตรฐานคุณภาพอากาศควรปกป้องประชากรกลุ่มเปราะบาง การใช้หลักการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary Principle) และใช้ขอบเขตความปลอดภัยที่เพียงพอ ดังนั้น กสม. จึงเสนอให้การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ต้องคำนึงถึงมาตรฐานสากล และอาจกำหนดให้แตกต่างกันไปตามสภาพสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดและสุขภาพของประชาชน และความเสี่ยงต่อประชากรกลุ่มเปราะบางเป็นสำคัญ อีกทั้งต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน นอกจากนี้ กสม. เสนอให้มีการประเมินและทบทวนมาตรฐานคุณภาพอากาศ ตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ อย่างน้อยทุกสามปี โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินและทบทวนมาตรฐานดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๑)

๖.๒) ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ

ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ จะช่วยสนับสนุนให้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนเป็นจริง ดังนั้น กสม. จึงสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ และระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศแห่งชาติ รวมถึงการจัดทำระบบการแจ้งเตือนเฉพาะพื้นที่ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการผ่านการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนติดตั้งระบบติดตามและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศ รวมถึงกำหนดให้จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่และตลอดเวลา รวมถึงการให้เข้าถึงได้ผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๓๒)

กสม. เสนอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ แทนกรมควบคุมมลพิษ เนื่องจากงานการพัฒนาระบบเฝ้าระวังและฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ เป็นงานที่ค่อนข้างใหญ่และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงควรให้หน่วยงานระดับกระทรวงรับผิดชอบในส่วนนี้ (ร่างมาตรา ๓๒ และร่างมาตรา ๓๓) นอกจากนี้ เห็นควรเพิ่มบทบาทให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาด

กรุงเทพมหานคร ช่วยดำเนินการจัดทำข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นเพื่อรวมไว้ในฐานข้อมูลคุณภาพอากาศด้วย และเพิ่มอำนาจในการเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลบรรลุผล (ร่างมาตรา ๓๓)

๖.๓) แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านคุณภาพอากาศ เป็นพันธกรณีสำคัญของรัฐในการคุ้มครองสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด และเพื่อคุ้มครองสิทธิเชิงกระบวนการในการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ กสม. เห็นควรเสนอแนะให้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และผู้ที่อาจได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากมลพิษทางอากาศมาประกอบการจัดทำแผนดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๕)

ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้แผนปฏิบัติการด้านคุณภาพอากาศเกิดผลจริงในระดับพื้นที่ กสม. เสนอให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลและระดับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่นในเขตความรับผิดชอบของตน โดยจัดให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดหรือท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากแผนปฏิบัติการดังกล่าว ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการตั้งแต่ต้นด้วย (ร่างมาตรา ๓๗)

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและท้องถิ่นเป็นไปได้ กสม. เสนอให้มีกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และเครื่องมือสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นด้วย (เพิ่มร่างมาตราใหม่ต่อจากร่างมาตรา ๓๗)

๗) การลดและควบคุมมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด (หมวด ๔)

๗.๑) การออกประกาศควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

เพื่อประกันสิทธิเชิงกระบวนการอันจะนำไปสู่การได้รับสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด กสม. เห็นควรเสนอให้เพิ่มเติมการรับรองสิทธิของประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อย และประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำรายงานการปล่อยอากาศ ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำประกาศดังกล่าวตั้งแต่ต้นด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

๗.๒) มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทเผาในที่โล่ง

ร่างบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทการเผาในที่โล่ง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กำหนดประเภทรายการการเผาในที่โล่งที่ห้ามดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด (ร่างมาตรา ๔๒ - ๔๓)

มาตรการห้ามเผาในที่โล่ง รวมถึงในพื้นที่เกษตรกรรมและในพื้นที่ป่านั้น หากออกแบบไม่รอบคอบ อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ เพราะแต่ละพื้นที่มีเงื่อนไขเฉพาะ โดยเฉพาะพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่จำเป็นต้องใช้การเผาเพื่อจัดการแปลงเพาะปลูก ดังนั้น กสม. จึงมีข้อเสนอแนะต่อการใช้มาตรการห้ามเผาในที่โล่ง ดังนี้

(๑) กำหนดให้นำความคิดเห็นของประชาชนหรือชุมชนที่มีส่วนได้เสียไปประกอบการพิจารณาออกประกาศกำหนดประเภทรายการการเผาในที่โล่งด้วย (ร่างมาตรา ๔๒)

(๒) กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด ทำหน้าที่อนุญาตการเผาในที่โล่งแทนผู้ว่าราชการจังหวัด โดยในการพิจารณาอนุญาตให้คำนึงถึงความรุนแรงของสภาวะมลพิษ วิถีวัฒนธรรม ความเป็นธรรมและเหลื่อมล้ำทางสังคม ความจำเป็นในการเผาในที่โล่ง และผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง และให้มีอำนาจในการกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้นำความคิดเห็นของประชาชนหรือชุมชนที่เป็นกลุ่มเปราะบางหรือเป็นผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย (ร่างมาตรา ๔๓)

(๓) ควรให้ความสำคัญกับการนำเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้เพื่อเพิ่มแรงจูงใจเชิงบวก และลดแรงจูงใจเชิงลบ เพื่อให้ประชาชนเปลี่ยนวิธีการทำการผลิตที่มีการเผาไปสู่การผลิตแบบใหม่ที่ลดหรือไม่มีการเผา

๗.๓) มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทยานพาหนะ

มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทยานพาหนะ โดยเฉพาะมาตรการห้ามใช้ยานพาหนะ (ร่างมาตรา ๔๗ - ๔๙) ซึ่งแม้จะมีความจำเป็นในการควบคุมมลพิษ แต่ก็ เป็นมาตรการที่อาจเกิดผลกระทบกับกลุ่มคนรายได้น้อยที่จำเป็นต้องใช้ยานพาหนะในการประกอบอาชีพ

กสม. จึงเสนอให้การใช้มาตรการดังกล่าวควรมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเปิดช่องให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดสามารถออกหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นนอกจากการสั่งห้ามใช้ยานพาหนะได้ (ร่างมาตรา ๔๗) ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบจนเกินสมควรต่อกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยซึ่งจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการจูงใจและมาตรการรองรับการปรับเปลี่ยนยานพาหนะควบคู่ไปด้วย

๗.๔) มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทมลพิษข้ามแดน

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชนและที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางฉบับ อย่างไรก็ตาม ในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน มีบทบัญญัติบางประการที่มีความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชน แต่ไม่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี คือบทบัญญัติที่กำหนดให้

การฟ้องคดีต่อผู้ก่อมลพิษข้ามพรมแดน ถือเป็นการฟ้องร้องแทนผู้เสียหายหรือผู้ที่อาจได้รับความเสียหายทุกคนที่ได้รับ ความเสียหายจากมลพิษทางอากาศ และให้มีอำนาจฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา และเรียกทรัพย์สิน รวมทั้ง ค่าเสียหายแทนผู้เสียหายหรือผู้ที่อาจได้รับความเสียหายได้ (ร่างมาตรา ๕๘) ดังนั้น กสม. จึงเห็นควรเพิ่มเติม บทบัญญัติดังกล่าว เพื่อรองรับสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาของผู้ได้รับผลกระทบซึ่งไม่สามารถ ฟ้องคดีได้ด้วยตนเอง

๘) เขตเฝ้าระวังและเขตประสมมลพิษทางอากาศ (หมวด ๕)

๘.๑) เขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ

กสม. เห็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวัง ต้องคำนึงถึง หลักการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary Principle) ซึ่งเป็นหลักการจัดการเชิงรุกในการป้องกันผลกระทบ ล่วงหน้า และควรให้ความสำคัญกับบทบาทของงานด้านวิชาการ และเน้นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นในการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา กสม. จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้ (ร่างมาตรา ๖๑)

(๑) กำหนดบทบาทให้คณะกรรมการวิชาการเสนอหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการประกาศเขต เฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดย ต้องคำนึงถึงหลักการป้องกันไว้ก่อน

(๒) กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประมวลข้อมูลและส่งข้อมูลผลการเฝ้า ระวังติดตามสถานการณ์มลพิษทางอากาศ และผลการคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศให้กับ คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง ข้อเสนอของ กสม. ที่เสนอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีบทบาทสำคัญในเรื่องระบบฐานข้อมูล และการเฝ้าระวัง

(๓) กำหนดให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือภาคประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือ คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครพิจารณาประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศได้ ทั้งนี้ เพื่อรับรอง สิทธิในการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และอุดช่องว่างกรณีที่หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่มีการเสนอให้ประกาศเขต เฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ

(๔) กำหนดให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ใช้อำนาจในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางข้อเสนอของ กสม. ที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นจัดการแก้ไขปัญหา

๘.๒) เขตประสมมลพิษทางอากาศ

กสม. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

(๑) กำหนดบทบาทให้คณะกรรมการวิชาการเสนอหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขต ประสมมลพิษทางอากาศเพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง มาตรา ๖๒)

(๒) กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อพิจารณาประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตประสบมลพิษทางอากาศ (ร่างมาตรา ๖๒)

(๓) กำหนดให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือภาคประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาประกาศเขตประสบมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ เพื่อรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และอุดช่องว่างกรณีที่หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่มีการเสนอให้ประกาศเขตประสบมลพิษทางอากาศ (ร่างมาตรา ๖๒)

(๔) เพิ่มกลไกคณะกรรมการอากาศสะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม เพื่อบริการแก้ไขปัญหากรณีที่มีการประกาศเขตประสบมลพิษทางอากาศในพื้นที่คาบเกี่ยวทับซ้อนหลายจังหวัดหรือทับซ้อนอำนาจปกครอง (เพิ่มเติมมาตราใหม่ต่อจากร่างมาตรา ๖๒)

(๕) เพิ่มหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการอากาศสะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาในเขตประสบมลพิษทางอากาศให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการแจกจ่ายอุปกรณ์สำหรับป้องกันมลพิษทางอากาศ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นให้กับประชาชนในเขตประสบมลพิษทางอากาศ และกำหนดกิจกรรมที่ต้องกระทำหรือห้ามมิให้กระทำ รวมถึงกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาคุณภาพอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ ไม่ให้แพร่กระจายไปยังบริเวณอื่น (ร่างมาตรา ๖๓)

(๖) กำหนดให้คณะกรรมการวิชาการ โดยร่วมกับเจ้าพนักงานอากาศสะอาด ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่ได้รับแต่งตั้งตามร่างกฎหมายฉบับนี้ ทำหน้าที่ตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลภาวะทางอากาศที่ร้ายแรงในเขตมลพิษทางอากาศด้วย (ร่างมาตรา ๖๕)

๙) เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด (หมวด ๖)

กสม. สนับสนุนการนำเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจูงใจให้มีการปรับเปลี่ยนวิถีหรือยกระดับการผลิตหรือกิจกรรมที่ก่อมลพิษไปสู่มาตรฐานที่ลดการสร้างมลพิษทางอากาศและยั่งยืนกว่า ขณะเดียวกันก็เน้นความรับผิดชอบต่อผู้ก่อมลพิษตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีได้กำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ อาทิ มาตรการทางภาษี ค่าธรรมเนียม การกำหนดและโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศ การประกันความเสี่ยง และมาตรการอุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลหรือกิจกรรมสำหรับอากาศสะอาด อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น กสม. เสนอให้กำหนดมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้ (ร่างมาตรา ๖๗ - ๖๘)

(๑) ระบบฝากไว้ได้คืน (Deposit-Refund Measure) ซึ่งปรากฏในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน โดยเป็นระบบที่กำหนดให้เรียกเก็บเงินเพิ่ม (Surcharge) จากผู้รับโอนสินค้าใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมตามชนิด ประเภท ลักษณะของสินค้า และจะได้รับคืนเงินเมื่อนำสินค้านั้น ๆ มาคืนหรือนำไปกำจัดตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(๒) การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Services : PES) ซึ่งเป็นระบบที่บุคคลหรือกลุ่มคนที่ได้รับผลประโยชน์จากระบบนิเวศ (Beneficiary Pay Principle) ต้องจ่าย

ค่าตอบแทนให้บุคคลหรือกลุ่มคนที่ดูแลรักษาระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นมาตรการจูงใจเชิงบวก รูปแบบหนึ่งให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยมลพิษ รวมถึงค่าตอบแทนดังกล่าวอาจใช้เป็นทุนสำหรับเพิ่มศักยภาพในการอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรได้ด้วย

๑๐) ความรับผิดชอบและบทกำหนดโทษ

ในเชิงหลักการ กสม. สนับสนุนให้นำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) มาใช้เพื่อกำหนดความรับผิดชอบตามกฎหมาย แต่ควรคำนึงถึงมิติความเป็นธรรมทางสังคมประกอบด้วย เพราะผู้ก่อมลพิษแต่ละแหล่งมีเงื่อนไขและปัจจัยของการปล่อยมลพิษแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดความรับผิดชอบต่อผู้ก่อมลพิษด้วย

๑๐.๑) ความรับผิดชอบทางแพ่ง (หมวด ๘)

กสม. เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในหมวด ๘ ความรับผิดชอบทางแพ่งนั้น บัญญัติความรับผิดชอบของผู้ก่อมลพิษไว้ค่อนข้างครอบคลุมแล้ว อย่างไรก็ตาม กสม. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

(๑) การกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ก่อมลพิษ จำเป็นต้องพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยมลพิษด้วย และต้องทำให้ความรับผิดชอบของผู้ก่อมลพิษแต่ละประเภทหรือระดับมีความชัดเจน เช่น กลุ่มเกษตรกรรกรากหญ้าและกลุ่มชาติพันธุ์ ไปจนถึงกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ เพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ก่อมลพิษแต่ละราย

(๒) เพื่อเอื้ออำนวยต่อการดำเนินคดีเรียกร้องความรับผิดชอบทางแพ่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบฐานข้อมูล ต้องเก็บข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวกเพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

๑๐.๒) บทกำหนดโทษ (หมวด ๙)

กสม. เห็นว่าบทลงโทษทางอาญา ควรกำหนดไว้สำหรับความผิดที่ร้ายแรงเท่านั้น ดังเช่นที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ บัญญัติไว้ เนื่องจากบทลงโทษทางอาญาไม่ใช่สิ่งที่จะช่วยป้องกันหรือยับยั้งการกระทำความผิดเสมอไป โดยเฉพาะหากมีมาตรการอื่นที่มีประสิทธิภาพกว่าและต้นทุนต่ำกว่ามาใช้แทนที่ได้ อีกทั้ง การใช้บทลงโทษทางอาญาเป็นเครื่องมือ ยังเป็นภาระต่อกระบวนการยุติธรรม และเปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานของรัฐที่ประพฤติมิชอบ มีโอกาสแสวงหาประโยชน์จากกฎหมายเหล่านี้ ซึ่งเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชน

กสม. เห็นว่า แม้การก่อมลพิษทางอากาศจะสร้างความเสียหายหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และอาจทำลายระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในสิ่งแวดล้อม และมีผลกระทบระยะยาวที่อาจส่งผลกระทบต่อคนรุ่นต่อไป ซึ่งจำเป็นที่จะต้องควบคุมผ่านการลงโทษบางประการ แต่ กสม. เห็นว่าความผิดดังกล่าวยังไม่ร้ายแรงเพียงพอที่จะใช้โทษทางอาญา โดยเฉพาะโทษจำคุกมาควบคุม ส่วนความผิดฐานอื่น โดยเฉพาะฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่นั้น (ร่างมาตรา ๗๘ และร่างมาตรา ๗๙) ก็ไม่ควรกำหนดบทลงโทษจำคุกเช่นกัน ดังนั้น กสม. จึงเสนอให้ยกเลิกการใช้โทษจำคุกในความผิดตามร่างมาตรา ๗๕ และร่างมาตรา ๗๘ ถึงร่างมาตรา ๘๐ และให้เปลี่ยนจาก

โทษปรับทางอาญา ไปเป็นทาปรับเป็นพินัย ซึ่งจะลดภาระของกระบวนการยุติธรรม เอื้อให้เกิดการบังคับโทษอย่างเป็นธรรม และเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละรายมากกว่า

๑๐.๓) ความผิดฐานแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริง

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยพรรคพลังประชาชน ได้กำหนดให้มีความผิดฐานแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ (ร่างมาตรา ๘๑)

กสม. เห็นว่ากฎหมายในลักษณะดังกล่าวเสี่ยงที่จะถูกนำมาใช้ขัดขวางการใช้สิทธิในการร้องเรียน แจ้งเบาะแส ตรวจสอบ และการแสดงออกของประชาชน ดังเช่นที่มีปรากฏการณ์การฟ้องคดีปิดปากนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและนักข่าวด้านสิ่งแวดล้อมที่ออกมาแสดงความคิดเห็นหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่บ่อยครั้ง อีกทั้ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็กำหนดความผิดทำนองเดียวกันนี้ไว้แล้ว นอกจากนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ ก็กำหนดความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอม หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จไว้ด้วย ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงต่อการนำกฎหมายมาขัดขวางการมีส่วนร่วมสาธารณะหรือการทำงานเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการแสดงออก ให้ข้อมูลหรือร้องเรียนเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษ กสม. จึงเสนอให้ยกเลิกร่างมาตรา ๘๑

๑๑. การจัดตั้งกองทุนเพื่ออากาศสะอาดเป็นการเฉพาะ

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับ มีทั้งร่างที่กล่าวถึงเรื่องกองทุน และไม่ได้กล่าวถึงกองทุนไว้ โดยร่างที่กล่าวถึงกองทุน ได้กล่าวถึงกองทุนใน ๒ รูปแบบคือ การใช้กองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งงบประมาณ^{๑๐} และการจัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดขึ้นใหม่^{๑๑}

การดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งในมิติการป้องกัน แก้ไขปัญหาและเยียวยาฟื้นฟูผลกระทบ จำเป็นต้องมีแหล่งงบประมาณที่เพียงพอและมีการบริหารจัดการที่คล่องตัวเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ ซึ่งการใช้กองทุนสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นแหล่งงบประมาณนั้น พบว่ามีข้อจำกัดบางประการ ทั้งจำนวนงบประมาณของกองทุนที่มีอยู่ไม่มากนัก รวมถึงการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อมที่ผูกติดกับโครงสร้างราชการ^{๑๒} ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการ ส่วนการนำเงินของกองทุนไปใช้ ก็มีวัตถุประสงค์ที่จำกัดในเรื่องของการบำบัดหรือกำจัดของเสียเป็นหลัก ซึ่งไม่ครอบคลุมเรื่องการป้องกัน บรรเทาผลกระทบ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นต้องมีแหล่งเงินทุนที่สามารถบริหารจัดการและนำมาใช้ได้อย่างคล่องตัวเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ กสม. จึงเห็นด้วยกับข้อเสนอให้จัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน เพื่อรองรับการ

^{๑๐} ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี พรรคพลังประชาชน และพรรคก้าวไกล

^{๑๑} ร่างพระราชบัญญัติเข้าชื่อที่เสนอโดยภาคประชาชน

^{๑๒} คณะกรรมการกองทุน จำนวน ๑๗ คน ส่วนใหญ่มาจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และมีผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน

ใช้เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งทุนรองรับเงินที่ได้จากผู้ก่อหรือมีแนวโน้มที่จะก่อมลพิษทางอากาศ และเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถนำมาใช้จ่ายครอบคลุมการดำเนินการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดทั้งในมิติการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเยียวยาฟื้นฟู ดังนั้น กสม. จึงเสนอให้พิจารณานำบทบัญญัติในส่วนกองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยภาคประชาชน มาผนวกรวมกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี และเห็นว่าควรนำเงินกองทุนมาใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นค่าใช้จ่ายในมาตรการเพื่อป้องกัน ฝุ่นละออง ฝุ่นควัน และรักษาสภาพอากาศที่สะอาด
- (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการบำบัดบรรเทา ขจัด และจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ
- (๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูและเยียวยาสภาพอากาศและผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยรวม
- (๔) เป็นค่าใช้จ่ายช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมประชาชนในการมีส่วนร่วมกับการป้องกัน ฝุ่นละออง และจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ
- (๕) เป็นค่าใช้จ่ายช่วยเหลือประชากรกลุ่มเปราะบาง เช่น เพิ่มสถานีตรวจวัดอากาศ ติดเครื่องฟอกอากาศในห้องเรียน
- (๖) ชดเชยและเยียวยาความเสียหายพิเศษแก่บุคคล กลุ่มเปราะบาง ชุมชน หรือองค์กรที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในกรณีที่ไม่ได้รับการชดเชยหรือการเยียวยาจากผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย
- (๗) เป็นค่าใช้จ่ายช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมการผลิตที่ลดมลพิษ เช่น รถยนต์ไฟฟ้า เครื่องจักรช่วยเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว
- (๘) เป็นค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ รวมถึงการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายในคดีที่เกี่ยวข้องกับอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และการบังคับคดีจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

.....

ภาคผนวก

เปรียบเทียบข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

กรณีร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ร่าง พระราชบัญญัติ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่อ อากาศสะอาด		
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.”		
มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหก สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป		
มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใดใน ส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน ใน กรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแต่มี หลักการหรือมาตรการในการบริหารจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษ	มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใดใน ส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือในส่วนที่ขัดหรือ แย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติ ฉบับนี้แทน	เพิ่มองค์การในการวินิจฉัยชี้ขาดกรณีกฎหมาย ขัดแย้งกัน โดยเห็นควรกำหนดให้ คณะรัฐมนตรีเป็นองค์การวินิจฉัยชี้ขาด

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ทางอากาศ หรือกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับ	ในกรณีที่มีปัญหาเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งกับอำนาจตามพระราชบัญญัติอื่นให้ยึดพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นหลัก หากต้องตีความให้เสนอ <u>คณะรัฐมนตรี</u> เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด	
มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “อากาศสะอาด” หมายความว่า อากาศที่ไม่มีสารมลพิษ หรือมีสารมลพิษเจือปนอยู่ในปริมาณที่ไม่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ตามประกาศคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด “มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไป สำหรับการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด “อากาศเสีย” หมายความว่า อากาศที่ปนเปื้อนด้วยสิ่งใด ๆ ที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย กลิ่น คว้น ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและสุขภาพของประชาชน	มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
“ภาวะมลพิษทางอากาศ” หมายความว่า สภาวะที่อากาศในบรรยากาศเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนด้วยสารมลพิษหรือสารพิษเจือปน ซึ่งทำให้คุณภาพอากาศเสื่อมโทรมลง “แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ” หมายความว่า แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรม สถานที่ประกอบกิจการ การก่อสร้างอาคารทุกชนิด การเผาในพื้นที่เกษตร การเผาในที่โล่ง ไฟป่า ยานพาหนะ หรือแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศอื่น ๆ รวมทั้งแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร แต่ผลกระทบเกิดในราชอาณาจักร “การเผาในที่โล่ง” หมายความว่า การกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เกิดไฟไหม้ การเผาไหม้ หรือไฟคุกรุ่นใด ๆ ที่เกิดขึ้นในที่โล่งกลางแจ้ง ในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ ชุมชน ซึ่งทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ “มลพิษทางอากาศข้ามแดน” หมายความว่า มลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดนอกราชอาณาจักรที่เคลื่อนตัวเข้ามาและเกิดผลกระทบในราชอาณาจักร	“มลพิษข้ามพรมแดน” หมายความว่า ฝุ่นพิษหรือมลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดนอกราชอาณาจักรไทย และแพร่กระจายมาสู่ราชอาณาจักรไทย <u>รวมถึงฝุ่นพิษหรือมลพิษทางอากาศที่มีแหล่งกำเนิดในราชอาณาจักรไทย และแพร่กระจายออกไปนอกราชอาณาจักรไทย</u>	เนื่องจากหลักการสิทธิมนุษยชน ไม่มีพรมแดน หากมีกรณีเกิดมลพิษที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยและก่อผลกระทบนอกประเทศ ก็จะต้องมีความรับผิดชอบทางกฎหมายฉบับนี้ด้วย

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
“ดัชนีคุณภาพอากาศ” หมายความว่า ค่าตัวเลขหรือเกณฑ์ที่ใช้แสดงระดับคุณภาพอากาศ ตามประกาศของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด “ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถไฟตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง เรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย และอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ “ค่าธรรมนิยม” หมายความว่า ค่าธรรมนิยมการระบายอากาศเสีย “องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า องค์กรที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ด้านการป้องกันหรือแก้ไขมลพิษทางอากาศ หรือองค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลแต่มีผลงานด้านการป้องกันหรือแก้ไขมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่องเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยมีได้มีการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และได้มีการจัดแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง	“กลุ่มเปราะบาง” หมายความว่า บุคคลที่มีความพร้อมทางร่างกาย ภูมิคุ้มกัน และความทนทานในการรับปริมาณสารมลพิษจากหมอกควันพิษได้ต่ำกว่าบุคคลทั่วไป เช่น เด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยทางเดินหายใจ ผู้ที่ทำงานกลางแจ้ง และผู้ที่ต้องอยู่ในพื้นที่ที่มีสภาวะหมอกควันพิษปกคลุม ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะต้องได้รับการปกป้องเป็นพิเศษ	เนื่องจากข้อเสนอของ กสม. ให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกให้กลุ่มเปราะบางเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายนี้ จึงเห็นควรเพิ่มนิยามกลุ่มเปราะบางทำนองเดียวกับร่างของภาคประชาชน

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
“เจ้าพนักงานอากาศสะอาด” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานอากาศสะอาด ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียม ออกประกาศ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้		
หมวด 1 บททั่วไป		
	มาตรา 5/1 ในกรณีที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ และส่งผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือป้องกันอย่างเร่งด่วน ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่ง	เสนอเพิ่มเติมการตอบสนองกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อมอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ แม้บทบัญญัตินี้จะมีหลักการเดียวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	ระงับหรือระงับการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายตามสมควร หากบุคคลใดได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าว โดยให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์	คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 แต่การมีบทบัญญัติเฉพาะตามกฎหมายนี้ จะทำให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้
มาตรา 6 การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความสะอาดของอากาศอันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเพื่อให้เกิดอากาศสะอาด ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) จัดให้มีนโยบายในระดับชาติเกี่ยวกับการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน (2) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยจะต้องให้ความสำคัญกับสาเหตุพื้นฐานอันเป็นที่มาของมลพิษทางอากาศแต่ละแหล่งกำเนิด	มาตรา 6 เพื่อให้บรรลุถึงสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด รัฐต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) จัดให้มีนโยบายในระดับชาติเกี่ยวกับการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน (2) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยจะต้องให้ความสำคัญกับสาเหตุพื้นฐานอันเป็นที่มาของมลพิษทางอากาศแต่ละแหล่งกำเนิด	เพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมพันธกรณีของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดตามที่ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม (Mr. David R. Boyd) ได้เสนอแนะไว้¹

¹ Boyd, David Richard. 2019. Report of the Special Rapporteur on the issue of human rights obligations relating to the enjoyment of a safe, clean, healthy and sustainable environment. UN. Human Rights Council. A/HRC/40/55

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเสีย ด้วยการอำนวยความสะดวก การสนับสนุน เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ และการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ (4) จัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามหลักสากลและ พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบสำหรับการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาด เฝ้าระวังและเตือนภัยแก่ประชาชนเกี่ยวกับ ภาวะมลพิษทางอากาศ (5) สร้างความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภาวะมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศและระดับนานาชาติ (6) หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อ ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใด ที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อจะทำให้การบริหารจัดการที่มีระบบและได้มาตรฐาน คุณภาพอากาศสะอาดที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและ คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน	(3) สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเสีย ด้วยการอำนวยความสะดวก การ สนับสนุนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ และการ จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ (4) จัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามหลักสากลและ พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบสำหรับการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาด เฝ้าระวังและเตือนภัยแก่ประชาชนเกี่ยวกับ ภาวะมลพิษทางอากาศ และประเมิน และปรับปรุงมาตรฐาน <u>คุณภาพอากาศสะอาดอย่างสม่ำเสมอ</u> (5) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไข ภาวะมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงการพัฒนาความร่วมมือ ระหว่างประเทศและระดับนานาชาติ (6) ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือ คำสั่งใดที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อจะทำให้การบริหารจัดการที่มีระบบและได้ มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(7) เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่แจ้งเตือนหรือให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่อาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน และกำหนดสิทธิในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนที่ได้รับอันตรายต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษทางอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	(7) <u>รายงานข้อมูลคุณภาพอากาศต่อสาธารณะ ให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดจากคุณภาพอากาศไม่ดี และแจ้งเตือนหรือให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่อาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน</u> (8) <u>รับประกันสิทธิในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนที่ได้รับอันตรายต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษทางอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงการเข้าถึงการเยียวยา ผ่านกระบวนการยุติธรรมหรือกระบวนการอื่น เมื่อมีการละเมิดสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด</u>	
มาตรา 7 บุคคลมีสิทธิในการได้รับอากาศสะอาด สิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตด้วยอากาศสะอาดที่ไม่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ ย่อมได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น	มาตรา 7 บุคคลมีสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาด ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่สัมพันธ์กับสิทธิในสุขภาพและสิทธิในชีวิต และย่อมได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น <u>บุคคลที่ได้รับอันตรายต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษทางอากาศมีสิทธิเข้าถึงระบบสุขภาพเพื่อประเมินผลกระทบจากการรับมลพิษ รวมถึงให้การรักษามีประสิทธิภาพและไม่เสียค่าใช้จ่าย</u> <u>กลุ่มเปราะบางมีสิทธิได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือจากรัฐเพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิตามมาตรานี้ และมาตรา 8 ได้เท่าเทียมกันกับคนอื่น โดยไม่ให้ถือว่าการช่วยเหลือดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติ</u>	รับรองสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดในฐานะสิทธิมนุษยชนเชิงเนื้อหา ซึ่งสัมพันธ์กับสิทธิในชีวิตและสุขภาพ รับรองสิทธิของประชาชนที่ได้รับผลกระทบในการเข้าถึงการตรวจประเมินและรักษาที่มีประสิทธิภาพและไม่เสียค่าใช้จ่าย รับรองสิทธิของกลุ่มเปราะบางที่จะได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือจากรัฐเพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิได้เท่าเทียมกันกับคนอื่น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 8 เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในการได้รับอากาศสะอาดตามมาตรา 7 บุคคลย่อมมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและคุณภาพอากาศที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง สิทธิในการเฝ้าระวัง สิทธิในการปกป้องและป้องกันตนเองและบุคคลอื่นจากภัยอันตรายที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ สิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการของรัฐเพื่อกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเพื่ออากาศสะอาด การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน การจัดทำแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งการติดตามและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขสถานการณ์ปัญหามลพิษทางอากาศ	มาตรา 8 เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในการได้รับอากาศสะอาดตามมาตรา 7 บุคคล<u>ทั้ง</u>โดยตนเองหรือรวมตัวเป็นองค์กร กลุ่มคณะบุคคล หรือเป็นชุมชน มีสิทธิดังต่อไปนี้ <u>(1) สิทธิที่จะรู้และเข้าถึงข้อมูลคุณภาพอากาศ มลพิษทางอากาศ แหล่งกำเนิดมลพิษ และข้อมูลที่มีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและต่อสุขภาพ รวมทั้งวิธีป้องกันผลกระทบโดยเร็ว โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ การปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวต้องถูกกำหนดไว้ชัดเจนในกฎหมาย และต้องตีความอย่างแคบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะที่ได้รับจากการเปิดเผย คำนึงถึงว่าข้อมูลที่ร้องขอขึ้นเกี่ยวข้องกับการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ และให้แยกข้อมูลซึ่งไม่สามารถถูกเปิดเผยได้ออกจากข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้</u> <u>(2) สิทธิที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในกระบวนการตัดสินใจตั้งแต่นั้น ๆ ในการจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย แผน แผนงาน ทั้งนี้ โดยได้รับแจ้งข้อมูลที่เพียงพอและเข้าใจได้ก่อนการมีส่วนร่วมดังกล่าว และได้รับแจ้งการตัดสินใจ พร้อมเหตุผลและข้อพิจารณาอันเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจโดยทันที</u> <u>(3) สิทธิที่จะรู้ข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของตนหรือของชุมชน รวมทั้งมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าว</u>	เพิ่มรายละเอียดการรับรองสิทธิเชิงกระบวนการ (Procedural Rights) ซึ่งอย่างน้อยครอบคลุมสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม และโปรโตคอลรอบหลักการที่ 10 ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992, อนุสัญญาของคณะกรรมการเศรษฐกิจยุโรปแห่งสหประชาชาติ (UNECE) ว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ค.ศ.1998 (อนุสัญญาออร์ฮุส หรือ Aarhus Convention), ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ค.ศ. 2018 (ความตกลงเอสคาซุ หรือ Escazú Agreement) และแนวทางปฏิบัติแห่งบาห์ลีเพื่อการพัฒนากฎหมายระดับชาติว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	(4) สิทธิร้องขอหน่วยงานของรัฐให้มีระบบการประเมินผล <u>กระทบด้านสุขภาพที่มีมาตรการรองรับทั้งระดับนโยบายและ</u> <u>ระดับปฏิบัติการ</u> (5) สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน <u>และการติดตามผลการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการติดตาม</u> <u>และร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขสถานการณ์ปัญห</u> <u>มลพิษทางอากาศ</u> (6) สิทธิที่จะร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำผิดต่อเจ้าพนักงานใน <u>กรณีที่พบเห็นการกระทำอันเป็นการละเมิด หรือฝ่าฝืน</u> <u>กฎหมายนี้ และได้รับการคุ้มครองจากการคุกคามหรือ</u> <u>อันตราย หรือการถูกดำเนินคดีอันเกิดจากการร้องเรียน</u> <u>ดังกล่าว</u> (7) สิทธิในการเข้าถึงและได้รับความยุติธรรม รวมถึงการ <u>ดำเนินคดีทางศาลแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และดำเนิน</u> <u>กระบวนการพิจารณาใด ๆ เพื่อคุ้มครองหรือป้องกันตนเองหรือ</u> <u>บุคคลอื่น หรือเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะจากอันตราย</u> <u>ของมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ ให้ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐใน</u> <u>การเข้าถึงความยุติธรรมดังกล่าว</u>	มีส่วนร่วมของประชาชน และการเข้าถึงความ ยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ค.ศ. 2010 (แนวทางปฏิบัติแห่งบาหลี หรือ Bali Guidelines)

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	(8) สิทธิที่จะได้รับการเยียวยา รวมถึงการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว การชดเชย การทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม การฟื้นฟู และ มาตรการอื่นๆ ที่เหมาะสมจากหน่วยงานของรัฐอย่างรวดเร็ว เป็นธรรมและมีประสิทธิผล ในกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจาก การแพร่กระจายของมลพิษทางอากาศ อันมีสาเหตุมาจาก กิจกรรมหรือโครงการที่ริเริ่ม สนับสนุนหรือดำเนินการโดย หน่วยงานของรัฐ หรือโครงการที่รัฐร่วมดำเนินการกับเอกชน	
มาตรา 9 บุคคลมีหน้าที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศที่สร้างผลกระทบเกินสมควรต่อบุคคลอื่น รวมถึงมีหน้าที่ในการ สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้มีอากาศสะอาด หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรการการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน การพัฒนาอาชีพหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทางสังคม หรือทาง วัฒนธรรม อันเป็นที่มาของสาเหตุภาวะมลพิษทางอากาศ		
หมวด 2 คณะกรรมการเพื่อการจัดการอากาศสะอาด		
ส่วนที่ 1 คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด		
มาตรา 10 ให้มีคณะกรรมการหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด” ประกอบด้วย (1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ	มาตรา 10 ให้มีคณะกรรมการหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด” ประกอบด้วย (1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ	ลดจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งให้เหลือ เท่าที่จำเป็นต่อการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยตรง เพื่อให้สัดส่วนกรรมการแต่ละ ประเภทมีความสมดุลกันมากขึ้น และเห็นเพิ่ม

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(2) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ (3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอัยการสูงสุด (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด	(2) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ (3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด	สัดส่วนกรรมการที่มาจากผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์หรือผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (6) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็น กรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ตาม (4) และ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมตาม (5)	(5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์หรือผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (6) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน <u>(7) กรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวนสองคน</u> ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็น กรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (4) และกรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมตาม (5) <u>และ กรรมการผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศตาม (7) โดยคำนึงถึงการเปิดกว้าง โปร่งใสและเปิดเผยต่อสาธารณะ</u>	
มาตรา 11 กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) ต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้	มาตรา 11 กรรมการตามมาตรา 10 (4) (5) และ (6) ต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้	เพิ่มคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการภาคประชาสังคม และกรรมการผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(1) มีสัญชาติไทย (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี (3) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้าน เศรษฐศาสตร์ หรือด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ อากาศสะอาด (4) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและ พ้นโทษมายังไม่ถึงหนึ่งปีในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง เว้นแต่ใน ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (7) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมี ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (8) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออกหรือเลิกจ้างจาก หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	(1) มีสัญชาติไทย (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี (3) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้าน เศรษฐศาสตร์ หรือด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จัดการอากาศสะอาด (4) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (5) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและ พ้นโทษมายังไม่ถึงหนึ่งปีในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง เว้นแต่ใน ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (7) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมี ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (8) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออกหรือเลิกจ้างจาก หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	มลพิษทางอากาศ โดยต้องไม่เคยมีประวัติใน การก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศอย่างชัดเจน

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	(9) ไม่เคยมีประวัติในการก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศอย่างชัดเจน	
มาตรา 12 ให้กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) เพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้แต่งตั้งกรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง		
มาตรา 13 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา 10 (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (1) ตาย (2) ลาออก (3) คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11	มาตรา 13 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา 10 (4) (5) และ (6) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (1) ตาย (2) ลาออก (3) คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11	ตัดเงื่อนไขการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการภาคประชาสังคมตามมาตรา 13 (3) ออก ให้เหลือเพียงการพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันให้กรรมการดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องเกรงที่จะถูกแทรกแซง
มาตรา 14 คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน	มาตรา 14 คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน	เพื่อให้ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่หรือพันธกรณีของรัฐในการตอบสนองสิทธิสิทธิเชิงกระบวนการ โดยเฉพาะสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(2) พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ (3) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กฎหมายต่าง ๆ ที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศต่อคณะรัฐมนตรี และเสนอแนะให้คณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานของรัฐปรับปรุงและพัฒนากฎหมายลำดับรองในความรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการบูรณาการการปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพ (4) กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (5) เสนอแนะมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร ด้านการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงมาตรการอื่นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด	(2) พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ <u>และเปิดเผยต่อสาธารณะในช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย</u> (3) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กฎหมายต่าง ๆ ที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศต่อคณะรัฐมนตรี และเสนอแนะให้คณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานของรัฐปรับปรุงและพัฒนากฎหมายลำดับรองในความรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ในการบูรณาการการปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพ (4) กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (5) เสนอแนะมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร ด้านการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงมาตรการอื่นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(6) พิจารณาประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทาง เศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด ตาม ข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (7) ประสานการทำงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการลดสาเหตุปัญหา มลพิษที่แหล่งกำเนิด การจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กรอบแนวทางการพัฒนา ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาคุณภาพอากาศ (8) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและ ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาสังคม เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหามลพิษทางอากาศและการพัฒนาคุณภาพอากาศ (9) กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนระบบ การบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดของประเทศ การ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะ มลพิษทางอากาศ เขตเฝ้าระวังมลพิษ เขตประสบมลพิษเพื่อ อากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของ ประชาชนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและ ความจำเป็นของหน่วยงานของรัฐ	(6) พิจารณาประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทาง เศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด ตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศ สะอาด (7) ประสานการทำงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการลดสาเหตุปัญหา มลพิษที่แหล่งกำเนิด การจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กรอบแนวทางการพัฒนา ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และแผนปฏิบัติ การการพัฒนาคุณภาพอากาศ (8) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและ ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาสังคม เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหามลพิษทางอากาศและการพัฒนาคุณภาพอากาศ (9) กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุน ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดของประเทศ การ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะมลพิษ ทางอากาศ เขตเฝ้าระวังมลพิษ เขตประสบมลพิษเพื่ออากาศ สะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น ของหน่วยงานของรัฐ	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(10) เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐกำหนดกลไกและมาตรการสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และการพัฒนาคุณภาพอากาศ และพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ (11) กำหนดนโยบาย มาตรการ และวิธีการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศข้ามแดน (12) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศ และผลการปฏิบัติงานระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	(10) เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐกำหนดกลไกและมาตรการสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และการพัฒนาคุณภาพอากาศ และพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ (11) กำหนดนโยบาย มาตรการ และวิธีการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศข้ามแดน <u>รวมถึงจัดให้มีการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบแบบย้อนกลับต่อการก่อมลพิษข้ามพรมแดน</u> <u>(11/1) เสนอคณะรัฐมนตรีในการออกประกาศห้ามนำเข้าสินค้าที่ก่อมลพิษอากาศข้ามพรมแดนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม</u> (12) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศ และผลการปฏิบัติงานระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขต่อ	เห็นควรมีการเพิ่มอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดนด้วย

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(13) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (14) กำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันเอกสารหรือข้อมูลตามมาตรา 18 วรรคสอง (15) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย (16) กำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (17) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่ให้เป็นที่และอำนาจของ	<u>คณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเปิดเผยต่อสาธารณะในช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย</u> (13) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (14) กำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันเอกสารหรือข้อมูลตามมาตรา 18 วรรคสอง <u>(14/1) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้</u> (15) <u>แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการ</u> หรืออนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย (16) กำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (17) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่ให้เป็นที่และอำนาจของ	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย <u>การดำเนินการตาม (1) (3) – (5) (8) (10) (11) และ (14/1) ให้คณะกรรมการจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</u>	
มาตรา 15 การประชุมคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม		
มาตรา 16 การประชุมคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด		
มาตรา 17 คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย	มาตรา 17 คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการ หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย	เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหลายเรื่องเป็นเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงเห็นควรให้มี

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
การประชุมคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม	<u>การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการตามวรรคหนึ่ง ให้ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในประเด็น การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนจากองค์กร ภาคประชาสังคม หรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นพิษและ การก่อกมลพิษข้ามพรมแดนทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเสมอ โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการตาม วรรคหนึ่ง</u> <u>คณะกรรมการด้านวิชาการตามวรรคหนึ่ง ให้มีหน้าที่และ อำนาจในการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาทางวิชาการเพื่อ ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย อากาศสะอาด คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศ สะอาด หรือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติการ อื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</u> การประชุมคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม	การแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ ซึ่ง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำหน้าที่ สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามกฎหมายนี้ด้วย
มาตรา 18 ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีอำนาจ เรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดส่งเอกสารการสำรวจ ผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ของโครงการและแผนงานของหน่วยงานของรัฐ หรือของบุคคล นั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหาย		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ร่างแรงต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดจะนำไปเปิดเผยมิได้ เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามความประสงค์ของเจ้าของข้อมูล หรือมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องเปิดเผย		
มาตรา 19 ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม	มาตรา 19 ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด คณะกรรมการด้านวิชาการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
มาตรา 20 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการฯ ของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด และพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป		
ส่วนที่ 2 คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด		
มาตรา 21 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ให้มี	มาตรา 21 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ประกอบด้วย	กำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่งเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการแก้ไขปัญหา

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
คณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด” ประกอบด้วย (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ (2) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และปลัดกรุงเทพมหานคร (3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน	(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ (2) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และปลัดกรุงเทพมหานคร (3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน	โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษโดยตรง และเพิ่มสัดส่วนกรรมการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (4) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์หรือผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ	และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (4) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมไม่เกินสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์หรือผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย <u>(6) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น ประเภทละหนึ่งคน</u> <u>(7) กรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวนสองคน</u> ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ตาม (3) และหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมตาม (4) ให้นำบทบัญญัติมาตรา 12 และมาตรา 13 มาใช้บังคับแก่วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตาม (3) และ (4) ด้วยโดยอนุโลม	<u>ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) กรรมการผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมตาม (4) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (6) และกรรมการผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศตาม (7) โดยคำนึงถึงการเปิดกว้าง โปร่งใสและเปิดเผยต่อสาธารณะ</u> ให้นำบทบัญญัติมาตรา 12 และมาตรา 13 มาใช้บังคับแก่วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตาม (3) (4) <u>(6) และ (7)</u> ด้วยโดยอนุโลม	
มาตรา 22 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด และดัชนีคุณภาพอากาศ (2) กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ	มาตรา 22 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด และดัชนีคุณภาพอากาศ <u>และระดับการแจ้งเตือนภัย กรณีพบว่าคุณภาพอากาศมีค่าเกินกว่ามาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด</u> (2) กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ	เห็นควรเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจดังนี้ 1) การกำหนดระดับการแจ้งเตือนภัย กรณีพบว่าคุณภาพอากาศมีค่าเกินกว่ามาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด (ดูร่างของพรรคก้าวไกล ร่างของพรรคประชาธิปัตย์ และร่างของภาคประชาชน) 2) การรับและจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อสนับสนุนสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรม 3) กำกับติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเก็บข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสาร

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศประเภทสถานที่ถาวรและยานพาหนะ	(3) กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศประเภทสถานที่ถาวรและยานพาหนะ	มลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด
(4) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศและเขตประสมมลพิษทางอากาศ	(4) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศและเขตประสมมลพิษทางอากาศ	4) ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในประเทศและมลพิษข้ามพรมแดน โดยครอบคลุมทั้งระบบห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่าของผู้ประกอบการไทยรายนั้นทั้งในและนอกประเทศ และ
(5) เสนอการประกาศเขตประสมมลพิษทางอากาศ สำหรับพื้นที่ที่ประสบปัญหาหมอกควันในอากาศ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด	(5) เสนอการประกาศเขตประสมมลพิษทางอากาศ สำหรับพื้นที่ที่ประสบปัญหาหมอกควันในอากาศ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด	ประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยดำเนินการแก้ไขหรือหยุดดำเนินการ ในกรณีที่ผู้ประกอบการรายนั้นดำเนินธุรกิจในลักษณะที่มีข้อบ่งชี้ได้ว่าอาจก่อให้เกิดฝุ่นพิษหรือ
(6) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข รายละเอียดการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์แต่ละประเภท	(6) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข รายละเอียดการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์แต่ละประเภท	มลพิษข้ามพรมแดนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทย
(7) เสนอแนะและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด	(7) เสนอแนะและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด	5) สนับสนุน และส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิที่จะหายใจอากาศสะอาด และ
(8) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการประเมินต้นทุน ความเสียหายผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากมลพิษทางอากาศ	(8) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการประเมินต้นทุน ความเสียหายผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากมลพิษทางอากาศ	การเข้าถึงสิทธิดังกล่าวให้กับภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง
(9) เสนอแนะต่อหน่วยงานให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ หรือคำสั่งใด ๆ ที่เป็นอุปสรรค หรือ	(9) เสนอแนะต่อหน่วยงานให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ หรือคำสั่งใด ๆ ที่เป็นอุปสรรค หรือ	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดต่อระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (10) ประสานงานระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศ จัดทำและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ (11) กำหนดให้คณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรม หรือมาตรการที่ใช้อยู่ในแต่ละปีเพื่อการป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศในความรับผิดชอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะปรับปรุง และส่งข้อมูลมายังกรมควบคุมมลพิษตามรูปแบบที่กำหนดเพื่อประมวลวิเคราะห์ และใช้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (12) จัดทำรายงานสถานการณ์ประจำปีโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศ ผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการ นโยบายอากาศสะอาด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	ก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดต่อระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (10) ประสานงานระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศ จัดทำและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ (11) กำหนดให้คณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรม หรือมาตรการที่ใช้อยู่ในแต่ละปีเพื่อการป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศในความรับผิดชอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะปรับปรุง และส่งข้อมูลมายังกรมควบคุมมลพิษตามรูปแบบที่กำหนดเพื่อประมวลวิเคราะห์ และใช้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (12) จัดทำรายงานสถานการณ์ประจำปีโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศ ผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการ นโยบายอากาศสะอาด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	6) กำหนดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(13) กำหนดรายการและวิธีการที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลอันเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่สำคัญ จำเป็น และเป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเองและบุคคลอื่น (14) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำบัญชีรายชื่อตาม มาตรา 10 (4)	(13) กำหนดรายการและวิธีการที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลอันเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่สำคัญ จำเป็น และเป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเองและบุคคลอื่น (14) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำบัญชีรายชื่อตาม มาตรา 10 (4) <u>(14/1) จัดให้มีระบบรับเรื่องร้องเรียนจากผู้อาจได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากปัญหามลพิษทางอากาศ และกลไกประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ เพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรม การชดเชย เยียวยา และฟื้นฟูความเสียหาย</u> <u>(14/2) กำกับติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเก็บข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด</u> <u>(14/3) ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในประเทศและมลพิษข้ามพรมแดน โดยครอบคลุมทั้งระบบห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่าของผู้ประกอบการไทยรายนั้นทั้งในและนอกประเทศ และประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยดำเนินการแก้ไขหรือหยุด</u>	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(15) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อถือปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ (16) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาด หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศ สะอาดมอบหมาย	<u>ดำเนินการ ในกรณีที่มีผู้ประกอบการรายนั้นดำเนินธุรกิจใน ลักษณะที่มีข้อบ่งชี้ได้ว่าอาจก่อให้เกิดฝุ่นพิษหรือมลพิษข้าม พรมแดนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทย</u> <u>(14/4) สนับสนุน และส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิที่ จะหายใจอากาศสะอาด และการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวให้กับภาค ประชาชนทุกภาคส่วน</u> <u>(14/5) กำหนดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาอากาศสะอาดเพื่อ สุขภาพ</u> (15) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติเพื่อถือปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ (16) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาด หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศ สะอาดมอบหมาย <u>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหาร จัดการเพื่ออากาศสะอาด จัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจด้วย โดยเฉพาะผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการ</u>	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>ดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</u>	
มาตรา 23 คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมอบหมาย ให้นำบทบัญญัติมาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับแก่การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดแต่งตั้งด้วยโดยอนุโลม		
ส่วนที่ 3 คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและ คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร		
มาตรา 24 ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดประกอบด้วย (1) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ (2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ (3) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด นายอำเภอ เกษตรจังหวัด	มาตรา 24 ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดประกอบด้วย (1) <u>นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด</u> เป็นประธานกรรมการ (2) <u>กรรมการซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น จำนวนไม่เกินเก้าคน</u>	เสนอให้ปรับองค์ประกอบของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด โดยเน้นแนวทางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น จึงเห็นควรกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เข้าร่วมในคณะกรรมการ ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นคนในพื้นที่และได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่ จึงคาดหมายว่าจะเข้าใจปัญหาและข้อจำกัดของพื้นที่นั้น ๆ ได้ดี และจะสามารถ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ขนส่งจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าจังหวัด หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ อุทยานกรมจังหวัด นายกองคการบริหารส่วนจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (5) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรภาคประชาสังคม ได้แก่ ประธานกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประธานสภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัด และผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมอื่นที่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดให้ความเห็นชอบ	(3) <u>กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนไม่เกินเก้าหน่วยงาน หน่วยงานละหนึ่งคน โดยอย่างน้อยต้องมีทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เกษตรจังหวัด ขนส่งจังหวัด อุทยานกรมจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด</u> (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (5) <u>กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรภาคประชาสังคม จำนวนสามคน</u> (6) <u>กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด</u>	ตอบสนองต่อปัญหาได้ตรงจุด อีกทั้งผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งกำหนดไว้แน่นอนเป็นเวลา 4 ปี ทำให้สามารถดำเนินงานได้ต่อเนื่อง อย่างไรก็ดี องค์ประกอบของคณะกรรมการที่เสนอให้ปรับปรุงใหม่นี้ เสนอให้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดด้วย ส่วนกรรมการโดยตำแหน่ง เสนอให้ลดเหลือจำนวนไม่เกินเก้าหน่วยงาน โดยอย่างน้อยกำหนดให้ต้องมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เกษตรจังหวัด ขนส่งจังหวัด อุทยานกรมจังหวัด และนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ส่วนที่เหลือเปิดช่องให้สามารถคัดเลือกหน่วยงานที่จะเข้ามาเป็นกรรมการได้ตามความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจประสบปัญหาไม่เหมือนกัน นอกจากนั้น เสนอให้เพิ่มกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นกรรมการ และเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม	<u>(7) กรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวนสองคน</u> <u>ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งบุคลากรสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่า ผู้อำนวยการกอง เป็นกรรมการและเลขานุการ</u> <u>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นที่ปรึกษาประธานกรรมการประจำ จังหวัด แต่ไม่เป็นกรรมการ มีสิทธิและหน้าที่ในการเข้าร่วม ประชุมและให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหน้าที่และ อำนาจของคณะกรรมการประจำจังหวัด</u> <u>ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการตาม (2) - (7) โดย คำนึงถึงการเปิดกว้าง โปร่งใสและเปิดเผยต่อสาธารณะ</u> <u>วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตามมาตรา (4) (5) และ (7) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดประกาศ กำหนด</u>	ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวน สองคนด้วย
มาตรา 25 ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด มีหน้าที่และ อำนาจดังต่อไปนี้	มาตรา 25 ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด มีหน้าที่ และอำนาจดังต่อไปนี้	เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจบางประการเพื่อให้ ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(1) จัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ (2) ออกประกาศกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด (3) จัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตประสมมลพิษทางอากาศ (4) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ กำกับ และควบคุมการประกอบกิจการกิจกรรมที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ (5) ออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด (6) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ การกำกับดูแล การอนุญาต และการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร การเผาในที่โล่งในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ	(1) จัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ (2) ออกประกาศกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด (3) จัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตประสมมลพิษทางอากาศ (4) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ กำกับ และควบคุมการประกอบกิจการกิจกรรมที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ (5) ออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด (6) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ การกำกับดูแล การอนุญาต และการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร การเผาในที่โล่งในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(7) รวบรวมข้อเสนอแนะ และแนวทางในการจัดการคุณภาพอากาศในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เสนอต่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (8) รวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด เสนอต่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อประกอบการพัฒนาระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด (9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมอบหมาย	(7) รวบรวมข้อเสนอแนะ และแนวทางในการจัดการคุณภาพอากาศในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เสนอต่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (8) รวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด เสนอต่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อประกอบการพัฒนาระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด <u>(8/1) ติดตาม ประสานงาน เร่งรัด สนับสนุน และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อการป้องกัน แก้ไข และเยียวยาผลกระทบมลพิษทางอากาศ</u> <u>(8/2) ส่งเสริมและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการบริหารจัดการอากาศสะอาดในเขตจังหวัด</u> <u>(8/3) ควบคุมและกำกับดูแลให้มีระบบติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศในเขตจังหวัด และสนับสนุนให้มีระบบติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศภาคประชาชน</u> (9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมอบหมาย	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 26 การจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศตามมาตรา 25 (1) ให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และการบูรณาการ ทั้งในด้านแผน ด้านงบประมาณ และการทำงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศระหว่างชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค		
มาตรา 27 ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ (2) ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจจราจร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสังกัดสภากาชาดไทยในเขต กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ	มาตรา 27 ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ (2) ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจจราจร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสังกัดสภากาชาดไทยในเขต กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ	เพื่อองค์ประกอบกรรมการที่มาจากผู้แทนภาคเอกชนและกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวนสองคน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดตามที่เสนอส่วนก่อนหน้านี้

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวนหนึ่งคน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นกรรมการ (4) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดหน่วยงานของรัฐนอกจาก (3) ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ (5) ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (6) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด	(3) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวนหนึ่งคน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นกรรมการ (4) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดหน่วยงานของรัฐนอกจาก (3) ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ (5) ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ (6) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด (7) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมไม่เกินสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้ที่มีประสบการณ์หรือผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการอากาศสะอาด	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครที่ดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองจำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ	<u>(8) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย</u> <u>(9) กรรมการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ จำนวนสองคน</u> ให้ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครที่ดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองจำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ	
มาตรา 28 การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา 27 (3) (4) (5) (6) และ (7) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครประกาศกำหนด		
มาตรา 29 ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 25 ในเขตกรุงเทพมหานคร		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 30 ให้นำความในมาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม		
หมวด 3 การบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด		
มาตรา 31 เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดให้คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาด ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอากาศสะอาดของประเทศ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ดัชนีคุณภาพอากาศ ระบบเฝ้าระวังเพื่อคุณภาพอากาศสะอาด ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามวรรคหนึ่งจะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย	มาตรา 31 เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ให้คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาด ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอากาศสะอาดของประเทศ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ดัชนีคุณภาพอากาศ ระบบเฝ้าระวังเพื่อคุณภาพอากาศสะอาด ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามวรรคหนึ่ง <u>จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล</u> โดยอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย <u>ทั้งนี้ อาจกำหนดให้แตกต่างตามสภาพสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงสิทธิที่จะหายใจในอากาศสะอาดและสุขภาพของประชาชน และความเสี่ยงต่อกลุ่มเปราะบางเป็นสำคัญ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนด</u>	เพื่อให้ชัดเจนว่าการกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ให้คำนึงถึงมาตรฐานสากลและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนกำหนดให้มีการทบทวนมาตรฐานอย่างน้อยทุกสามปี

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดและดัชนีคุณภาพอากาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้	<u>มาตรฐาน รวมทั้งต้องเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชนเข้าถึงโดยง่าย</u> มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดและดัชนีคุณภาพอากาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ <u>ให้มีการทบทวนมาตรฐานคุณภาพอากาศและดัชนีคุณภาพอากาศ ตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ อย่างน้อยทุกสามปี โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน</u>	
มาตรา 32 ให้กรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ เพื่อเป็นโครงข่ายศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศ ทั้งข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพอากาศ ปัจจุบัน ข้อมูลอากาศเสีย ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ ข้อมูลคาดการณ์ ขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการบริหารจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ	<u>มาตรา 32 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u> ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ เพื่อเป็นโครงข่ายศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศ ทั้งข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพอากาศปัจจุบัน ข้อมูลอากาศเสีย ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ ข้อมูลคาดการณ์ ขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการบริหารจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ <u>และพัฒนาระบบปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เพื่อ</u>	ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ เพิ่มการจัดทำระบบการแจ้งเตือนเฉพาะพื้นที่ การออกมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนติดตั้งระบบติดตามและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศ การกำหนดให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน รวมถึงกำหนดให้บรรดาข้อมูลจัดทำขึ้นตามมาตรา

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>การติดตาม การประมวลผล การวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐานสากล จากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่าง ๆ</u> <u>ในการพัฒนาระบบตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำระบบการแจ้งเตือนเฉพาะพื้นที่ เพื่อแจ้งเตือนระดับค่าฝุ่นพิษที่เกินกว่าค่ามาตรฐานอากาศสะอาด ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาเกินยี่สิบสี่ ชั่วโมง และให้หน่วยงานราชการในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ดำเนินการแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบโดยทันที</u> <u>เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ออกมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนติดตั้งระบบติดตามและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศ</u> <u>ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพในระดับประเทศต่อไป</u> <u>หลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบในการรวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด</u>	นี้ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพยากรณ์ การแจ้งเตือน ต้องจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ และตลอดเวลาทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>บรรดาข้อมูลที่ทำขึ้นตามมาตรา นี้ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับ</u> <u>การพยากรณ์ การแจ้งเตือน ต้องจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่</u> <u>ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ และตลอดเวลาทั้งทาง</u> <u>ออนไลน์และออฟไลน์</u> <u>ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำรายงาน</u> <u>สถานการณ์ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับ</u> <u>วิกฤติที่เกิดจากแหล่งมลพิษต่าง ๆ ในท้องที่ต่อคณะ</u> <u>กรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด คณะกรรมการ</u> <u>อากาศสะอาดจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครโดยเร็ว และให้</u> <u>ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ</u> <u>ผลกระทบต่อสุขภาพต่อประชาชนในพื้นที่และบริเวณ</u> <u>ใกล้เคียงที่อาจจะได้รับผลกระทบ</u>	
มาตรา 33 ให้กรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพอากาศ โดยอย่างน้อย ฐานข้อมูลนั้น ต้องมาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ดังนี้ (1) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาป่า (2) แหล่งกำเนิดมลพิษจากพื้นที่เกษตร	มาตรา 33 ให้<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u> ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพ อากาศ โดยอย่างน้อยฐานข้อมูลนั้น ต้องมาจากแหล่งกำเนิด มลพิษ ดังนี้ (1) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาป่า (2) แหล่งกำเนิดมลพิษจากพื้นที่เกษตร	เปลี่ยนบทบาทในการจัดทำฐานข้อมูล คุณภาพอากาศ จากกรมควบคุมมลพิษ เป็น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการประสานงานเพื่อรวบรวมและ จัดทำฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ เป็น งานใหญ่ จึงควรให้หน่วยงานระดับกระทรวง ดูแล

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง ซึ่งไม่รวมถึง (1) และ (2) (4) แหล่งกำเนิดมลพิษจากยานพาหนะ (5) แหล่งกำเนิดมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม (6) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการก่อสร้าง (7) แหล่งกำเนิดมลพิษจากสถานที่ประกอบกิจการ (8) แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่อยู่นอกราชอาณาจักร (9) แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศอื่น ๆ	(3) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง ซึ่งไม่รวมถึง (1) และ (2) (4) แหล่งกำเนิดมลพิษจากยานพาหนะ (5) แหล่งกำเนิดมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม (6) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการก่อสร้าง (7) แหล่งกำเนิดมลพิษจากสถานที่ประกอบกิจการ (8) แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่อยู่นอกราชอาณาจักร (9) แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศอื่น ๆ <u>เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพอากาศตาม</u> <u>วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือ</u> <u>กรุงเทพมหานครประสานให้ส่วนราชการระดับจังหวัดและ</u> <u>ระดับท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ</u> <u>ระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นเพื่อรวมไว้ในฐานข้อมูลคุณภาพ</u> <u>ด้วย</u> <u>ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ</u> <u>คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร</u>	เพิ่มบทบาทในการจัดทำข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น และเพิ่มอำนาจเรียกข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>แล้วแต่กรณี มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่จัดเก็บโดยหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินจะต้องจัดทำเป็นบันทึกหรือต้องจัดเก็บเพื่อเป็นระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของคุณภาพอากาศในพื้นที่บรรยากาศของประเทศ</u>	
มาตรา 34 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด จัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ในการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองท้องถิ่นจากพื้นที่ที่ประสบปัญหาจากมลพิษทางอากาศ นักพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อมหรือทางด้านฝุ่นควัน ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม และผู้แทนจากภาควิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 35 ให้กรมควบคุมมลพิษโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด จัดทำ แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา 34 รวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณ ที่จะต้องใช้ตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ และผลลัพธ์สำคัญ ที่คาดว่าจะได้รับ แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนด	มาตรา 35 ให้กรมควบคุมมลพิษโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด จัดทำ แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา 34 รวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณ ที่จะต้องใช้ตาม แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ และผลลัพธ์สำคัญที่ คาดว่าจะได้รับ แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศ กำหนด <u>ในการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ ให้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มผู้ที่อาจได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากปัญหาคุณภาพอากาศมาประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่อ อากาศสะอาดประกาศกำหนด</u>	กำหนดให้หน้าที่ในการจัดทำแผนเป็นของ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศ สะอาดโดยตรง ส่วนจะมอบหมายให้ หน่วยงานใด เปิดช่องไว้สำหรับพิจารณาถึง ความเหมาะสมในอนาคต เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ
มาตรา 36 เมื่อมีการประกาศกรอบแนวทางการพัฒนาระบบ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา 34 และแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ ตามมาตรา 35 แล้ว ให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตน	มาตรา 36 เมื่อมีการประกาศกรอบแนวทางการพัฒนาระบบ บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา 34 และ แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ ตามมาตรา 35 แล้ว ให้ผู้กพันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และ อำนาจของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบแนวทางการ	กำหนดเพิ่มเติมให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ระดับจังหวัดและท้องถิ่น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการนั้น	พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการนั้น <u>ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด โดยให้ดำเนินการเขียนแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ</u> <u>เมื่อจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดแล้วเสร็จ ให้เสนอแผนต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดให้ความเห็นชอบ</u> <u>ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลและระดับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่นในเขตความรับผิดชอบของตน โดยให้ดำเนินการเขียนแผนให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด และให้เสนอแผนให้กับคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดให้ความเห็นชอบ</u> <u>ในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดหรือท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและผู้สูงอายุได้รับผลกระทบจากแผนปฏิบัติการ ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติ</u>	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>การตั้งแต่วันที่</u> ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนด <u>ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร</u> <u>แล้วแต่กรณี</u> กำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้มีเผยแพร่รายงานการกำกับติดตามประจำปีให้ประชาชนทราบในช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย	
มาตรา 37 ให้มีการปรับปรุงกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา 34 ทุกสามปี และมีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศตามมาตรา 35 ทุกสองปีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์คุณภาพอากาศและสภาพแวดล้อม		
	<u>มาตรา 37/1 เพื่อให้การดำเนินการแผนปฏิบัติการระดับ</u> <u>จังหวัดและระดับท้องถิ่นเกิดประสิทธิผล</u> ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และเครื่องมือสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น	เพิ่มกลไกการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และเครื่องมือสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น และแนวทางกาทำงานข้ามจังหวัด

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดในการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น</u> <u>ในกรณีที่จังหวัดใด เห็นควรดำเนินการใดร่วมกับจังหวัดอื่น ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด</u>	
หมวด 4 การลดและควบคุมมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด		
ส่วนที่ 1 มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด		
มาตรา 38 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจประกาศกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้ (1) มาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ (2) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานตาม (1)	มาตรา 38 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจประกาศกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้ (1) มาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ (2) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานตาม (1)	กำหนดเพิ่มเติมเพื่อให้ประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำประกาศตั้งแต่ต้น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำรายงานการปล่อยอากาศ ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทั้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตาม (1) จะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่อาจพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจกำหนดเป็นตัวเลขในรูปแบบความเข้มข้น หรือเป็นหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดก็ได้ และจะกำหนดให้แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมหรือการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ก็ได้	(3) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำรายงานการปล่อยอากาศ ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทั้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตาม (1) จะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่อาจพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจกำหนดเป็นตัวเลขในรูปแบบความเข้มข้น หรือเป็นหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดก็ได้ และจะกำหนดให้แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมหรือการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ก็ได้ <u>ในการกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำประกาศตั้งแต่ต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนด</u>	
มาตรา 39 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (2) ต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อควบคุม กำจัด ลด หรือขจัดมลพิษ หรือการปล่อยอากาศเสีย ให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทั้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (1)		
มาตรา 40 ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 38 (2) ปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ เว้นแต่อากาศเสียที่ปล่อยสู่บรรยากาศจะเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทั้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (1)		
มาตรา 41 ให้กรมควบคุมมลพิษมีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศประเภทต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดเก็บ หรือข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ จะต้องทำเป็นบันทึกหรือต้องจัดเก็บ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งข้อมูลดังกล่าวให้กรมควบคุมมลพิษจัดเก็บไว้เป็นระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศ ให้กรมควบคุมมลพิษ จัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ส่วนที่ 2 มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภท การเผาในที่โล่ง		
มาตรา 42 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเผาในที่โล่ง ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนดประเภทรายการการเผาในที่โล่งที่ห้ามดำเนินการ เว้นแต่จะรับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด รวมถึงมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการประสานงาน หรือบูรณาการให้หน่วยของรัฐที่มีหน้าที่ และอำนาจที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบถึงมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการแก้ไขปัญหาและผลร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นจากการเผาในที่โล่ง ให้นาระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้ามาใช้ในการผลิตทางการเกษตร โดยมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการ โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย	มาตรา 42 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเผาในที่โล่ง ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนดประเภทรายการการเผาในที่โล่งที่ห้ามดำเนินการ เว้นแต่จะรับอนุญาตจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมถึงมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตาม<u>ประกาศที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด</u> <u>นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด</u>มีอำนาจสั่งการประสานงาน หรือบูรณาการให้หน่วยของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบถึงมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการแก้ไขปัญหาและผลร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นจากการเผาในที่โล่ง ให้นาระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้ามาใช้ในการผลิตทางการเกษตร โดยมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการ โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย	กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยตรงในการประกาศกำหนดประเภทรายการการเผาในที่โล่งที่ห้ามดำเนินการ และออกประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการเพิกถอนการอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อลดขั้นตอนและสอดคล้องกับทิศทางการบริหารจัดการและกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด การกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด มีอำนาจสั่งการประสานงาน หรือบูรณาการให้หน่วยของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>ในการออกประกาศตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางตามวรรคสาม ให้นำความคิดเห็นของประชาชนหรือชุมชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการออกประกาศมาประกอบการพิจารณาด้วย</u>	
มาตรา 43 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้มีการเผาในที่โล่งตามประเภทรายการที่กำหนดในมาตรา 42 โดยในการพิจารณาอนุญาตจะต้องคำนึงถึงความรุนแรงของสภาวะมลพิษ ความจำเป็นในการเผาในที่โล่ง และผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ จะกำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตด้วยก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทเผาในที่โล่งในเขตจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำหนด มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะให้ดำเนินการประเภทกิจกรรม พื้นที่ และเงื่อนไขการเผาในที่โล่ง ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตาม มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งตามมาตรา 42	มาตรา ๔๓ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้มีการเผาในที่โล่งตามประเภทรายการที่กำหนดในมาตรา ๔๒ โดยในการพิจารณาอนุญาตจะต้องคำนึงถึงความรุนแรงของสภาวะมลพิษ <u>วิถีวัฒนธรรม ความเป็นธรรมและเหลื่อมล้ำทางสังคม</u> ความจำเป็นในการเผาในที่โล่ง และผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ จะกำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตด้วยก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทเผาในที่โล่งในเขตจังหวัด ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดย <u>ความเห็นชอบของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด</u> มีอำนาจกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะให้ดำเนินการ ประเภทกิจกรรม พื้นที่ และเงื่อนไขการเผาในที่โล่ง ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตาม มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งตามมาตรา ๔๒ และ <u>ให้นำความคิดเห็นของประชาชนหรือชุมชนที่เป็นกลุ่มเปราะบางหรือเป็นผู้ที่อาจ</u>	ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด ทำหน้าที่อนุญาตการเผาในที่โล่งแทนผู้ว่าราชการจังหวัด โดยคำนึงถึงความรุนแรงของสภาวะมลพิษ วิถีวัฒนธรรม ความเป็นธรรม และเหลื่อมล้ำทางสังคม ความจำเป็นในการเผาในที่โล่ง และผลกระทบต่อประชาชนในบริเวณใกล้เคียง และให้มีอำนาจในการกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้นำความคิดเห็นของประชาชนหรือชุมชนที่เป็นกลุ่มเปราะบาง หรือเป็นผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	<u>ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย</u>	
มาตรา 44 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่เกษตรกรรม ให้นำความเกี่ยวกับสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา กำหนด สำหรับการทำเกษตรพันธสัญญาใดที่อาจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม เพื่อช่วยป้องกันและเยียวยาผลกระทบจากการเผาในที่โล่งกรณีพื้นที่เกษตรกรรม		
มาตรา 45 เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการเผาในที่โล่งโดยมิได้รับอนุญาต คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดอาจกำหนดมาตรการเพื่อจูงใจหรือส่งเสริมการปฏิบัติอย่างถูกต้อง เพื่อลดปริมาณมลพิษจากการเผาในที่โล่งสำหรับกรณีพื้นที่เกษตร ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดรวบรวมข้อมูลพื้นที่เกษตรที่ขอดำเนินการเผาในที่โล่งในแต่ละปี เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายบรรจุในแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศตามมาตรา 25 (1) เพื่อดำเนินการปรับเปลี่ยนชนิดพืช หรือปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการซากเศษวัสดุการเกษตรเป็นแบบไม่เผาต่อไป และให้นำระบบ		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
การตรวจสอบย้อนกลับสินค้าสำหรับการผลิตทางการเกษตรมาดำเนินการ		
ส่วนที่ 3 มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภท ยานพาหนะ		
มาตรา 46 ยานพาหนะที่จะนำมาใช้จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศเกินกว่ามาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่กำหนดตามมาตรา 38 (1)		
มาตรา 47 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจสั่งให้หยุด ยานพาหนะเพื่อตรวจสอบมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (2) ในกรณีพบว่ามีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 46 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาด หรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (1)	มาตรา 47 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจสั่งให้หยุด ยานพาหนะเพื่อตรวจสอบมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (2) ในกรณีพบว่ามีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 46 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาด หรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามมาตรา 38 (1) <u>หรือคำสั่งอื่นภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด</u>	การใช้อำนาจตามมาตรานี้ อาจกระทบกับกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่จำเป็นต้องใช้ ยานพาหนะ ซึ่งอาจก่อมลพิษทางอากาศในการประกอบอาชีพ จึงเห็นควรเปิดช่องให้มีการกำหนดมาตรการอื่นที่มีความรุนแรงน้อยกว่าแทน เพื่อไม่ให้มาตรการที่ออกมาเป็นการซ้ำเติมความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่มีอยู่

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 48 ในการออกคำสั่งห้ามใช้ตามมาตรา 47 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดผู้ออกคำสั่งทำเครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า “ห้ามใช้เด็ดขาด” หรือ “ห้ามใช้ชั่วคราว” หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวกันไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่สามารถตรวจสอบติดตามได้ การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง การใช้ยานพาหนะในขณะที่มีเครื่องหมายดังกล่าว หรือวิธีการตรวจสอบติดตามอื่นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด		
มาตรา 49 เมื่อเจ้าพนักงานอากาศสะอาดได้ออกคำสั่งห้ามการใช้ยานพาหนะตามมาตรา 48 แล้ว แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดแจ้งไปยังนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม กำกับ ดูแลยานพาหนะนั้น แล้วแต่กรณีโดยเร็ว พร้อมด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบต่อไป		
มาตรา 50 เขตท้องที่จังหวัดใดเกิดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศเกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดจากแหล่งกำเนิด		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มลพิษประเภทยานพาหนะ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นประสานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อกำหนดมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบกำหนด เพื่อลดมลพิษทางอากาศที่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ในเขตท้องที่จังหวัดใด ถ้าพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของจังหวัดนั้น หากคุณภาพอากาศในพื้นที่นั้นเกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอย่างต่อเนื่องจนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยมีต้นกำเนิดจากแหล่งกำเนิดประเภทยานพาหนะ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นมีอำนาจสั่งห้ามการใช้ยานพาหนะบางประเภท บางชนิด ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งตามความเหมาะสมในพื้นที่นั้น เพื่อลดมลพิษทางอากาศที่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด		
ส่วนที่ 4 มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทมลพิษข้ามแดน		
มาตรา 51 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภาวะมลพิษทางอากาศข้ามแดน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือรัฐต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ในทางวิชาการหรือทางเทคโนโลยี หรือการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษทางอากาศข้ามแดน		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
รวมทั้งจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเสนอต่อ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อทราบด้วย		
มาตรา 52 ให้กระทรวงพาณิชย์กำหนดให้สินค้า ผลผลิตทาง การเกษตร สินค้าแปรรูป หรือสินค้าอื่นใด ที่ผลิตจาก แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศภายนอกประเทศ ที่มีการผลิต การเก็บเกี่ยว หรือการจัดการวัสดุของเสียทางการเกษตร ที่มี การเผาไหม้ อันก่อให้เกิดมลพิษข้ามแดน เป็นสินค้าที่ต้องห้าม ในการส่งออกหรือในการนำเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งออก ไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า		
มาตรา 53 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทาง อากาศนอกราชอาณาจักรที่ก่อให้เกิดหรือมีส่วนก่อให้เกิดภาวะ มลพิษทางอากาศแพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักรจน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของ ประชาชนในราชอาณาจักร ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นผู้กระทำความผิดและต้องรับโทษ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ในราชอาณาจักร และต้อง รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง นอกจากที่ต้อง รับผิดชอบต่อผู้เสียหายรายบุคคลแล้ว ให้หมายความรวมถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องซึ่งรัฐต้องจ่ายไปกับการบำบัด ขจัด เยียวยา และความสูญเสีย หรือเสียหายทางเศรษฐกิจ ทาง		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
สิ่งแวดล้อม ทางสุขภาพอนามัยต่อประชาชนและราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเป็นการแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าเกิดจากเหตุสุดวิสัย ปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือภัยสงครามที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้		
มาตรา 54 เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวน การค้นหา พยานหลักฐานนอกราชอาณาจักร เพื่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 53 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า (1) เจ้าของหรือผู้ครอบครองพื้นที่ที่มี ไฟไหม้บนพื้นดินหรือไฟฟ้า โรงเรือน โรงงานอุตสาหกรรม หรือพื้นที่เกษตร นอก ราชอาณาจักร ในช่วงเวลาที่เกิดภาวะมลพิษทางอากาศใน ราชอาณาจักรตามที่ปรากฏในข้อมูลดาวเทียม ข้อมูลความเร็ว ลมและทิศทางลม และข้อมูลสภาพอากาศทางอุตุนิยมวิทยาอื่น ๆ ให้ถือว่าเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทาง อากาศที่ก่อให้เกิดการแพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักร เว้น แต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น (2) การเพิ่มขึ้นของค่ามลพิษทางอากาศที่เกินเกณฑ์ของค่าดัชนี คุณภาพอากาศในราชอาณาจักร ในช่วงเวลาที่มีการกระทำผิด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับมลพิษทางอากาศที่แพร่กระจายเข้ามาใน ราชอาณาจักรตาม (1) เป็นการเพียงพอซึ่งถือว่าเกิดความ		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
เสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในราชอาณาจักร โดยมีต้องนำสืบถึงความเสียหายอื่นใด เว้นแต่จะเป็นการพิสูจน์เพื่อกำหนดมูลค่าความเสียหายที่ผู้กระทำผิดต้องรับผิดชอบชดใช้เยียวยา (3) เอกสารหรือสำเนาอันรับรองถูกต้องแห่งเอกสารหลักฐานที่ออกโดยส่วนราชการที่มีอำนาจของรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งแสดงข้อมูลส่วนบุคคล นิติบุคคล หรือทรัพย์สินของบุคคลหรือนิติบุคคล รวมถึงข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคล หลักฐานการเป็นเจ้าของหรือครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ แผนที่ภาพถ่าย หรือเอกสารอื่นใด ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เว้นแต่จะพิสูจน์เป็นอย่างอื่น		
มาตรา 55 ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด นายจ้าง ผู้ว่าจ้าง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร จะต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 53 เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อป้องกัน เข้าห้ามปราม หรือขัดขวางมิให้เกิดการกระทำความผิดแล้ว แต่ผู้กระทำความผิดยังคงฝ่าฝืนหรือขัดขืน ข้อยกเว้นความรับผิดตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้พิสูจน์เป็นอย่างอื่น หากผู้กระทำผิดเป็นลูกจ้าง ผู้รับจ้าง ตัวแทน ผู้กระทำการแทน บุคคลผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งดำเนิน		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
กิจกรรมใด ๆ ในแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศนั้น		
มาตรา 56 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามที่บัญญัติในหมวดนี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษ หรือรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามที่บัญญัติไว้ในความผิดนั้น ๆ ด้วย		
มาตรา 57 การกระทำความผิดตามมาตรา 53 และมาตรา 55 ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร และให้ศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลปกครอง ที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีตามแต่กรณี		
มาตรา 58 ผู้เสียหายที่มีสิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีจากการกระทำความผิดตามมาตรา 53 และมาตรา 55 ให้หมายความรวมถึง (1) บุคคล นิติบุคคล ชุมชน กลุ่มบุคคล และประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิด	มาตรา 58 ผู้เสียหายที่มีสิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีจากการกระทำความผิดตามมาตรา 53 และมาตรา 55 ให้หมายความรวมถึง (1) บุคคล นิติบุคคล ชุมชน กลุ่มบุคคล และประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิด	เพิ่มเติมเรื่องการฟ้องร้องดำเนินคดีผลกระทบข้ามพรมแดน ให้ถือเป็นการฟ้องร้องแทนผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหายทุกคนที่ได้รับความเสียหายจากมลพิษข้ามพรมแดนด้วย

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(2) หน่วยงานของรัฐ	(2) หน่วยงานของรัฐ <u>การฟ้องร้องดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการฟ้องร้องแทนผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหายทุกคนที่ได้รับความเสียหายจากมลพิษทางอากาศ และให้มีอำนาจฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา และเรียกทรัพย์สิน รวมทั้งค่าเสียหายแทนผู้เสียหายหรือผู้อาจเสียหายได้</u>	
มาตรา 59 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีสำหรับความผิดในหมวดนี้ ให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการอื่นที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนหรือให้ร่วมกันสอบสวนก็ได้ โดยให้มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุที่เกี่ยวข้องมาสืบสวนหรือสอบสวนได้ตามความจำเป็นสำคดี และมีหน้าที่ประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงาน บุคคล นิติบุคคลในต่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศเพื่อเป็นช่องทางทางการทูตในการขอหมายพยานเอกสาร หลักฐาน พยานบุคคล เข้าสู่กระบวนการสืบสวนสอบสวน ฟ้องร้องดำเนินคดีได้		
มาตรา 60 การฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดตามมาตรา 53 และมาตรา 55 ให้มีอายุความสิบปีนับแต่วันที่มลพิษทางอากาศเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้กระทำผิด		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้เรียกค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ที่รัฐต้องจ่ายไปทั้งหมดไปในคราวเดียวกัน บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากผู้กระทำผิดตามความในหมวดนี้ สามารถยื่นคำร้องให้พนักงานอัยการดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่ตนเองต้องประสบมาในคราวเดียวกันกับการฟ้องของพนักงานอัยการก็ได้ และให้พนักงานอัยการได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี โดยจะต้องยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดี		
หมวด 5 เขตเฝ้าระวังและเขตประสบมลพิษทางอากาศ		
มาตรา 61 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีข้อมูลแสดงถึงแนวโน้มจะเกิดภาวะมลพิษทางอากาศซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการอากาศสะอาด จังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณาประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด	มาตรา 61 ให้คณะกรรมการด้านวิชาการเสนอหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ <u>ให้คำนึงถึงหลักการของการป้องกันไว้ก่อน</u> ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีข้อมูลแสดงถึงแนวโน้มจะเกิดภาวะมลพิษทางอากาศซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณาประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ	ให้คณะกรรมการวิชาการมีบทบาทในการเสนอหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศเพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้คำนึงถึงหลักการป้องกันไว้ก่อน กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประมวลข้อมูลและส่งข้อมูลผลการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์มลพิษทางอากาศ และผลการคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศให้แก่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้กรมควบคุมมลพิษประมวลข้อมูลและส่งข้อมูลผลการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์มลพิษทางอากาศ และผลการคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศให้แก่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดูแลรับผิดชอบท้องที่นั้น มีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศแห่งหนึ่งแห่งใดในท้องที่จังหวัด ควบคุม ลดหรือหยุดหรือระงับการกระทำที่อาจก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือจัดภาวะมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดกำหนดแนวทาง วิธีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศ	เงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด กำหนด ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประมวลข้อมูลและส่งข้อมูลผลการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์มลพิษทางอากาศ และผลการคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศให้แก่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดูแลรับผิดชอบท้องที่นั้น มีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศแห่งหนึ่งแห่งใดในท้องที่จังหวัด ควบคุม ลดหรือหยุดหรือระงับการกระทำที่อาจก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือจัดภาวะมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดกำหนดแนวทาง วิธีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ	สะอาดกรุงเทพมหานคร เพราะตามแนวทาง ข้อเสนอของ กสม. กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีบทบาทสำคัญในเรื่องระบบฐานข้อมูลและการเฝ้าระวัง ส่วนในทางปฏิบัติกระทรวงจะมอบหมายกรมควบคุมมลพิษหรือหน่วยงานในสังกัด ให้ไปพิจารณาถึงความเหมาะสมในภายหลัง กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ใช้อำนาจในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ เพราะข้อเสนอของ เสนอให้ท้องถื่น โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีบทบาทหลักในการแก้ไขปัญหาในระดับจังหวัด ดังนั้น การมอบอำนาจให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงสอดคล้องกับระบบงาน การป้องกัน แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในระดับจังหวัดตามแนวทางข้อเสนอแนะของ กสม. ก่อนหน้านี้ เพิ่มเติมหลักการให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือภาคประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
สะอาดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ	คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ <u>องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือภาคประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร พิจารณาประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศตามวรรคสองด้วย</u>	คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร พิจารณาประกาศเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศด้วย
มาตรา 62 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับการกำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตประสมมลพิษทางอากาศ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีภาวะมลพิษทางอากาศที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีแนวโน้มที่มลพิษทางอากาศลดลง หรือเกิดปัญหาซ้ำซากต่อเนื่องหลายฤดูกาล ให้กรมควบคุมมลพิษเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขต	มาตรา 62 <u>ให้คณะกรรมการด้านวิชาการเสนอหลักเกณฑ์เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขตประสมมลพิษทางอากาศ</u> เพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีภาวะมลพิษทางอากาศที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีแนวโน้มที่มลพิษทางอากาศลดลง หรือเกิดปัญหาซ้ำซากต่อเนื่องหลายฤดูกาล ให้<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขต	ให้คณะกรรมการด้านวิชาการมีบทบาทในการเสนอหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการประกาศเขตประสมมลพิษทางอากาศเพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาให้ความเห็นชอบ กำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณาประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตประสมมลพิษทางอากาศ เพราะตามแนวทางข้อเสนอของ กสม. กำหนดให้

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ประสมมลพิษทางอากาศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาดประกาศกำหนด	ประสมมลพิษทางอากาศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาดประกาศกำหนด <u>องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือ ภาวประชาสังคม มีสิทธิเสนอให้คณะกรรมการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาดพิจารณาประกาศเขตประสมมลพิษทาง อากาศตามวรรคหนึ่งด้วย</u>	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทสำคัญในเรื่องระบบฐานข้อมูลและ การเฝ้าระวัง ส่วนในทางปฏิบัติกระทรวงจะ มอบหมายกรมควบคุมมลพิษหรือหน่วยงาน ในสังกัด ให้ไปพิจารณาถึงความเหมาะสมใน ภายหลัง กำหนดให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรพัฒนา เอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือ ภาวประชาสังคม มีสิทธิเสนอแนะให้ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศ สะอาดพิจารณาประกาศเขตประสมมลพิษ ทางอากาศ ทั้งนี้ เพื่อปิดช่องว่างกรณีที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการเสนอไม่ยอม เสนอ
	มาตรา 62/1 ในกรณีที่มีการประกาศเขตประสมมลพิษทาง อากาศคาบเกี่ยวหลายจังหวัด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอากาศ สะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาเป็นการ ชั่วคราวจนกว่าปัญหาจะได้รับการแก้ไขเสร็จสิ้น ให้พิจารณาทบทวนเขตพื้นที่เฉพาะตามวรรคหนึ่งทุกหนึ่งปี หากเห็นว่าเขตพื้นที่เฉพาะเปลี่ยนแปลงไป ให้ยกเลิกหรือแก้ไข	เพิ่มกลไกคณะกรรมการอากาศสะอาดในเขต พื้นที่จัดการร่วม เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหา กรณีที่มีการประกาศเขตประสมมลพิษทาง อากาศคาบเกี่ยวหลายจังหวัด

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
	ปรับปรุงประกาศหรือกำหนดมาตรการเพิ่มเติม เพื่อป้องกันแก้ไข หรือฟื้นฟูในเขตพื้นที่เฉพาะนั้นให้เหมาะสมได้ องค์ประกอบ และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการอากาศสะอาด ในเขตพื้นที่จัดการร่วม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การชุมชนหรือภาคประชาชน สถาบันการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุมและการลงมติ รวมทั้งการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด	
มาตรา 63 เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตประสบมลพิษทางอากาศ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครจัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษทางอากาศภายในหกสิบวันเพื่อประโยชน์ต่อการเร่งรัดจัดการแก้ไขปัญหให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว และมีการดำเนินการดังต่อไปนี้	มาตรา 63 เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตประสบมลพิษทางอากาศ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร หรือ <u>คณะกรรมการอากาศสะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม</u> จัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษทางอากาศภายในหกสิบวันเพื่อประโยชน์ต่อการเร่งรัดจัดการแก้ไขปัญหให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว และมีการดำเนินการดังต่อไปนี้	เพิ่มการดำเนินการกรณีที่มีการประกาศเขตประสบมลพิษทางอากาศให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น รวมถึงให้มีการแจกจ่ายอุปกรณ์สำหรับป้องกันมลพิษทางอากาศ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นให้กับประชาชนในเขตประสบมลพิษทางอากาศ และกำหนดกิจกรรมที่ต้องกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการกิจกรรมใด ๆ หรือกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหา

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(1) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศชนิดต่าง ๆ แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่มีอยู่ในเขตประสมมลพิษทางอากาศ พฤติการณ์ของการเกิดภาวะมลพิษทางอากาศที่ร้ายแรง รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทางสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน (2) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (1) เพื่อเปรียบเทียบกับระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ย้อนหลัง (3) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตประสมมลพิษทางอากาศ รวมตลอดถึงประมาณการงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการลด ขจัดมลพิษ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ (4) จัดระบบบริการสุขภาพรองรับผู้ที่เจ็บป่วยโรคทางเดินหายใจจากมลพิษทางอากาศ (5) จัดให้มีห้องปลอดฝุ่นเพิ่มเติมที่เพียงพอรองรับกลุ่มผู้เปราะบาง และในพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบสูงจากมลพิษทางอากาศ	(1) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศชนิดต่าง ๆ แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่มีอยู่ในเขตประสมมลพิษทางอากาศ พฤติการณ์ของการเกิดภาวะมลพิษทางอากาศที่ร้ายแรง รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทางสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน (2) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (1) เพื่อเปรียบเทียบกับระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ย้อนหลัง (3) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตประสมมลพิษทางอากาศ รวมตลอดถึงประมาณการงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการลด ขจัดมลพิษ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ (4) จัดระบบบริการสุขภาพรองรับผู้ที่เจ็บป่วยโรคทางเดินหายใจจากมลพิษทางอากาศ (5) จัดให้มีห้องปลอดฝุ่นเพิ่มเติมที่เพียงพอรองรับกลุ่มผู้เปราะบาง และในพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบสูงจากมลพิษทางอากาศ	คุณภาพอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ ไม่ให้เกิดการแพร่กระจายไปยังบริเวณอื่น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(6) เพิ่มช่องทางและรูปแบบการสื่อสารข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางอากาศ การดูแลและวังผลกระทบต่อสุขภาพ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ แผนปฏิบัติการลดและจัดมลพิษทางอากาศให้ได้รับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม และให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรืองบประมาณในรูปแบบอื่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแบบบูรณาการ	<u>(5/1) แจกจ่ายอุปกรณ์สำหรับป้องกันมลพิษทางอากาศ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นให้กับประชาชนในเขตประสบมลพิษทางอากาศ</u> (6) เพิ่มช่องทางและรูปแบบการสื่อสารข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางอากาศ การดูแลและวังผลกระทบต่อสุขภาพ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ <u>(7) กำหนดกิจกรรมที่ต้องกระทำหรือห้ามมิให้กระทำ หรือกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาคุณภาพอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ ไม่ให้เกิดการแพร่กระจายไปยังบริเวณอื่น</u> <u>(8) ดำเนินการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาคคุณภาพอากาศที่กระทบต่อสุขภาพ</u> แผนปฏิบัติการลดและจัดมลพิษทางอากาศให้ได้รับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม และให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรืองบประมาณในรูปแบบอื่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแบบบูรณาการ	
มาตรา 64 การปฏิบัติหน้าที่ตามความในส่วนนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเจ้า	มาตรา 64 การปฏิบัติหน้าที่ตามความในส่วนนี้ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเจ้าพนักงานอากาศสะอาด	เป็นไปตามแนวทางข้อเสนอแนะของ กสม. ที่เน้นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
พนักงานอากาศสะอาดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อจับกุมปราบปรามเกี่ยวกับความผิดที่มีโทษทางอาญา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ดูแลท้องที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตประสบมลพิษทางอากาศมีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศแห่งหนึ่งแห่งใดในท้องที่จังหวัดหยุด หรือระงับการกระทำการที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุมระงับหรือขจัด ภาวะมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น หรือสั่งปิดกิจการที่เป็นต้นเหตุ	เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อจับกุม ปราบปรามเกี่ยวกับความผิดที่มีโทษทางอาญา <u>ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด</u> ที่ดูแลท้องที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตประสบมลพิษทางอากาศมีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศแห่งหนึ่งแห่งใดในท้องที่จังหวัดหยุด หรือระงับการกระทำการที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือขจัด ภาวะมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น หรือสั่งปิดกิจการที่เป็นต้นเหตุ	
มาตรา 65 ให้กรมควบคุมมลพิษร่วมกันตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลพิษทางอากาศในเขตประสบมลพิษทางอากาศ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ในการกำหนดมาตรการที่เป็นการทั่วไปและมาตรการเฉพาะในเขตประสบมลพิษทางอากาศเพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศต่อไป	มาตรา 65 ให้<u>คณะกรรมการด้านวิชาการ</u> ร่วมกับ<u>กรมควบคุมมลพิษ</u><u>เจ้าพนักงานอากาศสะอาด</u>เข้าไปตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลภาวะทางอากาศที่ร้ายแรงในเขตมลพิษทางอากาศ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร หรือ<u>คณะกรรมการอากาศสะอาดในเขตพื้นที่จัดการร่วม</u> และคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ในการกำหนดมาตรการที่เป็นการทั่วไปและมาตรการเฉพาะเขตมลพิษทางอากาศ เพื่อป้องกันมิให้เกิดมลภาวะทางอากาศต่อไป	เพิ่มบทบาททางวิชาการ โดยกำหนดให้คณะกรรมการวิชาการ โดยร่วมกับเจ้าพนักงานอากาศสะอาด ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามร่างกฎหมายฉบับนี้อยู่แล้วให้ทำหน้าที่ตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลภาวะทางอากาศที่ร้ายแรงในเขตมลพิษทางอากาศด้วย

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ให้กรมควบคุมมลพิษวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดมลพิษทางอากาศในเขตประสบมลพิษทางอากาศและจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดวิธีการนำเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาสนับสนุนการจัดการแก้ไขปัญหาในเขตประสบมลพิษทางอากาศ	ให้คณะกรรมการด้านวิชาการ ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดมลพิษทางอากาศในเขตประสบมลพิษทางอากาศและจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดวิธีการนำเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาสนับสนุนการจัดการแก้ไขปัญหาในเขตประสบมลพิษทางอากาศ	
มาตรา 66 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับติดตามการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตประสบมลพิษทางอากาศในราชการส่วนภูมิภาค และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้กำกับดูแลในราชการส่วนกลาง รวมทั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำกับติดตามในกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในเขตประสบมลพิษทางอากาศ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดทุกหกเดือน จนกว่าจะมีการประกาศยกเลิกเขตประสบมลพิษทางอากาศ		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
เมื่อมีการเร่งรัดแก้ไขจัดการปัญหาภาวะมลพิษทางอากาศจนสถานการณ์มลพิษทางอากาศกลับสู่ภาวะปกติแล้ว ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร และกรมควบคุมมลพิษเสนอผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อพิจารณาออกประกาศยกเลิกเขตประสบมลพิษทางอากาศ		
หมวด 6 เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด		
มาตรา 67 การกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาดตามหมวดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล หรือชุมชน ในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดมลพิษทางอากาศ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาด เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ มาตรการดังต่อไปนี้ (1) ภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาด (2) ค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษทางอากาศ	มาตรา 67 การกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาดตามหมวดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล หรือชุมชน ในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดมลพิษทางอากาศ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาด เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ มาตรการดังต่อไปนี้ (1) ภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาด (2) ค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษทางอากาศ (2/1) ระบบฝากไว้ได้คืน	เพิ่มมาตรการอื่นที่ไม่มีในร่างกฎหมายของคณะรัฐมนตรี ได้แก่ 1) ระบบฝากไว้ได้คืน ซึ่งปรากฏในร่างกฎหมายของภาคประชาชน และ 2) การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ” (Payment for Ecosystem Services หรือ PES)

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(3) การกำหนดและโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศ (4) การประกันความเสี่ยง (5) มาตรการอุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลหรือกิจกรรมสำหรับอากาศสะอาด (6) เครื่องมือหรือมาตรการอื่นที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด	(3) การกำหนดและโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศ (4) การประกันความเสี่ยง (5) มาตรการอุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลหรือกิจกรรมสำหรับอากาศสะอาด <u>(5/1) การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศให้ผู้ที่ดูแลรักษา ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ</u> (6) เครื่องมือหรือมาตรการอื่นที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด	
มาตรา 68 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 67 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) ประสานงาน ปรีกษาหารือ ขอความร่วมมือ หรือเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาดที่กำหนดแนวทางในการใช้มาตรการทางภาษีอากร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดมลพิษทางอากาศ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาด	มาตรา 68 เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 67 ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) ประสานงาน ปรีกษาหารือ ขอความร่วมมือ หรือเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาดที่กำหนดแนวทางในการใช้มาตรการทางภาษีอากร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดมลพิษทางอากาศ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาด	เพิ่มมาตรการอื่นที่ไม่มีในร่างคณะรัฐมนตรีได้แก่ 1) ระบบฝากไว้ได้คืน ซึ่งปรากฏในร่างกฎหมายของภาคประชาชน ให้เรียกเก็บเงินเพิ่ม (surcharge) จากผู้รับโอนสินค้าใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมตามชนิด ประเภท ลักษณะของสินค้า และจะได้รับคืนเงินเมื่อนำสินค้านั้น ๆ มาคืน หรือ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(2) ประกาศกำหนดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามที่ประกาศ เสียค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นเงินที่ใช้ดำเนินการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เพื่ออากาศสะอาด (3) พิจารณาระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศมาใช้ทั่วราชอาณาจักร หรือท้องที่ที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดวิธีการเกี่ยวกับระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศ เพื่อการจำกัดปริมาณมลพิษทางอากาศในราชอาณาจักร (4) ประกาศกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ ซึ่งอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อมาตรฐานคุณภาพอากาศ หรือก่อให้เกิดอากาศเสีย หรือต่อชีวิตร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ที่	(2) ประกาศกำหนดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามที่ประกาศ เสียค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นเงินที่ใช้ดำเนินการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ เพื่ออากาศสะอาด <u>(2/1) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข วิธีการสำหรับการเรียกเก็บเงินเพิ่มเมื่อรับโอนสินค้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และการคืนเงินเมื่อนำสินค้านั้นๆ มาคืนหรือนำไปกำจัด</u> (3) พิจารณาระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศมาใช้ทั่วราชอาณาจักร หรือท้องที่ที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดวิธีการเกี่ยวกับระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษทางอากาศ เพื่อการจำกัดปริมาณมลพิษทางอากาศในราชอาณาจักร (4) ประกาศกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ ซึ่งอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อมาตรฐานคุณภาพอากาศ หรือก่อให้เกิดอากาศเสีย หรือต่อชีวิตร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างมี	นำไปกำจัดตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด 2) การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ” (Payment for Ecosystem Services หรือ PES) ซึ่งเป็นระบบที่บุคคล หรือกลุ่มคนที่ได้รับผลประโยชน์จากระบบนิเวศ (Beneficiary Pay Principle) จ่ายค่าตอบแทนให้บุคคลหรือกลุ่มคนที่ดูแลรักษา ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
ต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการกำหนดให้กิจการนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และให้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข จำนวนเงิน วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีและการถอนคืนหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การวางหลักประกันความเสียหายต้องกระทำก่อนการอนุญาตประกอบกิจการ และเมื่อการประกอบกิจการสิ้นสุดลง ผู้ประกอบกิจการมีสิทธิถอนคืนประกันภัยหรือได้รับหลักประกันคืน (5) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล หน่วยงาน หรือส่วนราชการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการใด ๆ เพื่อการลดสาเหตุของมลพิษทางอากาศที่แหล่งกำเนิด การป้องกัน การบำบัด ขจัด การจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ สำหรับอากาศสะอาดตามพระราชบัญญัตินี้	นัยสำคัญ ที่ต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการกำหนดให้กิจการนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และให้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข จำนวนเงิน วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีและการถอนคืนหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การวางหลักประกันความเสียหายต้องกระทำก่อนการอนุญาตประกอบกิจการ และเมื่อการประกอบกิจการสิ้นสุดลง ผู้ประกอบกิจการมีสิทธิถอนคืนประกันภัยหรือได้รับหลักประกันคืน <u>(4/1) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศให้ผู้ที่ดูแลรักษาระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ</u> (5) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล หน่วยงาน หรือส่วนราชการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการใด ๆ เพื่อการลดสาเหตุของมลพิษทางอากาศที่แหล่งกำเนิด การป้องกัน การบำบัด ขจัด การจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ สำหรับอากาศสะอาดตามพระราชบัญญัตินี้	

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 69 ค่าธรรมเนียมและรายได้ต่าง ๆ ตามความในหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นงบประมาณอุดหนุนและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในเขตเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศ และเขตประสบมลพิษทางอากาศ	มาตรา 69 ค่าธรรมเนียมและรายได้ต่าง ๆ ตามความในหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้า <u>กองทุนอากาศสะอาด</u>	หากมีการจัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงควรนำค่าธรรมเนียมและรายได้ต่าง ๆ ส่งเข้ากองทุนดังกล่าว
หมวด 7 เจ้าพนักงานอากาศสะอาด		
มาตรา 70 ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลการปล่อยมลพิษทางอากาศ จัดส่งข้อมูลการปล่อยมลพิษทางอากาศให้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด		
มาตรา 71 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
(2) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของอาคาร หรือสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือสั่งให้ยุติการกระทำที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ การดำเนินการตาม (2) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานอากาศสะอาดตาม (2) ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร		
หมวด 8 ความรับผิดทางแพ่ง		
มาตรา 72 ผู้ใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษทางอากาศอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษทางอากาศนั้น จะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าอันตรายหรือความเสียหายนั้นไม่ได้เกิดขึ้น หรือเป็นผลจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ หรือพิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นนั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัยหรือเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคลอื่น		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 73 ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดให้ เกิดภาวะมลพิษทางอากาศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการ ทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่ง เป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้นั้นต้อง รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือซ่อมแซมหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพที่ เสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงสภาพเดิม ไม่ว่าการ กระทำนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุ สุดวิสัยหรือเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคล อื่น		
มาตรา 74 ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามมาตรา 72 และมาตรา 73 ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้น จากการที่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐรับภาระซึ่งค่าใช้จ่ายที่ได้ ใช้จ่ายไปจริงเพื่อยับยั้งเหตุแห่งความเสียหาย ขจัดมลพิษที่ เกิดขึ้น และการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติที่เสียหายไปให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือ ใกล้เคียงสภาพเดิม ในกรณีที่ไมอาจฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติส่วนหนึ่งส่วนใดให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ได้ ให้ชำระเป็นค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามมูลค่าของ คุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกทำลาย สูญ หาย หรือเสียหายไปนั้น		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
หมวด 9 โทษอาญา		
มาตรา 75 ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาท ปล่องทิ้งอากาศเสีย ทำให้รั่วไหล หรือแพร่กระจายอากาศเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่กำหนดในมาตรา 40 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดหรือระงับการกระทำนั้น		เสนอยกเลิกโทษทางอาญา และให้กำหนดโทษปรับเป็นพินัย ซึ่งจะเอื้อให้เกิดการบังคับโทษอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับผู้กระทำ ความผิดแต่ละรายมากกว่า
มาตรา 76 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศนอกราชอาณาจักรที่ก่อให้เกิดหรือมีส่วนก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางอากาศแพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักรตาม มาตรา 53 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งล้านบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น		
มาตรา 77 ผู้ใดเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำ ความผิด นายจ้าง ผู้ว่าจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 55 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งล้านบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 78 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 61 วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท		
มาตรา 79 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 64 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท		
มาตรา 80 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 78 หรือมาตรา 79 เป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษหรือก่อให้เกิดภาวะมลพิษ และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหรือขัดขวางดังกล่าวนั้น ส่งผลต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ		
มาตรา 81 ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศใดโดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา 81 ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศใดโดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	เนื่องจากกฎหมายในลักษณะนี้เสี่ยงที่จะถูกนำมาใช้เพื่อฟ้องปิดปากนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงผู้ที่ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส อีกทั้ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ก็กำหนดความผิดไว้ทำนองเดียวกัน ทั้งยังมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสารมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสารมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 14 ก็กำหนดความรับผิดชอบให้นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอม หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จไว้อยู่แล้ว จึงยังไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องกำหนดเพิ่มเติม
มาตรา 82 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม คณะกรรมการเปรียบเทียบแต่ละคณะให้มีจำนวนสามคน และต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด		
มาตรา 83 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานอากาศสะอาดพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงาน		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
อากาศสะอาด แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บรรดา		
มาตรา 84 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิด ของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการหรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย		
มาตรา 85 ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	มาตรา 85 ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนอากาศสะอาด	หากมีการจัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดขึ้นเป็นการเฉพาะ ควรนำค่าปรับส่งเข้ากองทุนดังกล่าว

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
หมวด 10 มาตรการปรับเป็นพินัย		
มาตรา 86 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการปล่อยอากาศเสียตามมาตรา 38 (3) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท		
มาตรา 87 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใดฝ่าฝืนมาตรา 39 มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท		
มาตรา 88 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใดฝ่าฝืนมาตรา 40 มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท		
มาตรา 89 บุคคลใดหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใดเผาในที่โล่งโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 43 วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท		
มาตรา 90 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา 43 วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท		

ร่าง พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ.	ข้อเสนอแก้ไข	เหตุผล/หมายเหตุ
มาตรา 91 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานอากาศสะอาดตามมาตรา 47 วรรคหนึ่ง มาตรา 70 และมาตรา 71 มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท		
มาตรา 92 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานอากาศสะอาดตามมาตรา 47 วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท		
มาตรา 93 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ใดไม่เสียค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษทางอากาศตามมาตรา 68 (2) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท		
มาตรา 94 ผู้ใดไม่จัดให้มีหลักประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 68 (4) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท		
มาตรา 95 ค่าปรับเป็นพินัยตามความในหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	มาตรา 95 ค่าปรับเป็นพินัยตามความในหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ	หากมีการจัดตั้งกองทุนอากาศสะอาดขึ้นเป็นการเฉพาะ ควรนำค่าปรับพินัยส่งเข้ากองทุนดังกล่าว